

10. ČÍSLO / VII. ROČNÍK

7 Kč (8 Sk)

7. BŘEZNA 1999

Z obsahu:

**Otče, zhřešil jsem
proti tobě**

Jan Pavel II. při
generální audienci
17. února 1999
– strana 2 –

Svatopostní úvaha

Joachim kardinál
Meisner
– strana 4 –

Svatý Jan z Boha

– strana 5 –

Soukromé zjevení

– strana 6 –

Mučedníci z Gorkumu

– strana 7 –

Modlitba u stolu

Vděčnost se vytrácí
z mezilidských
vztahů ...
– strana 9 –

Křehké rekviem

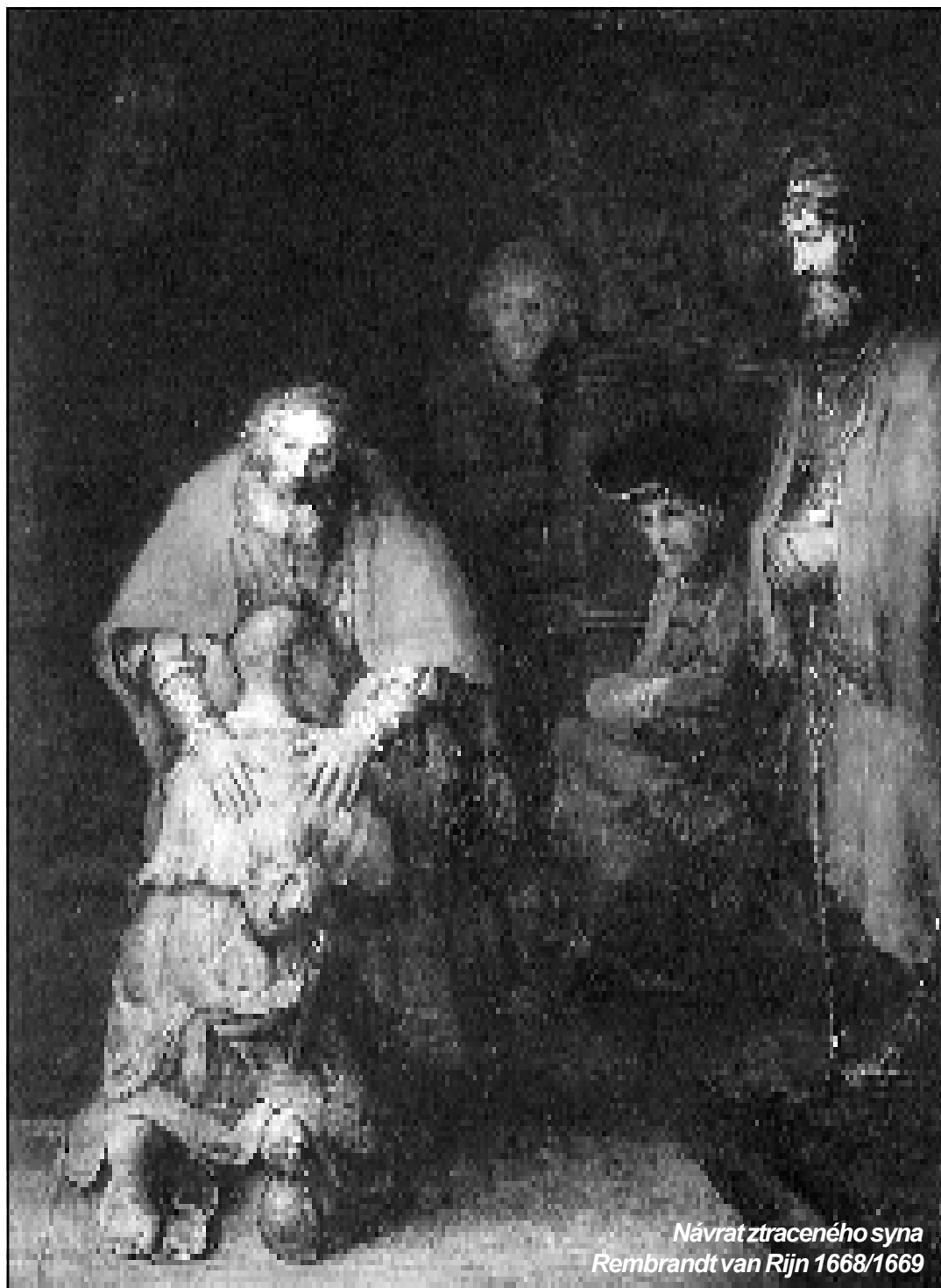
Bílá kronika...
– strana 12 –

**Babylónská věž, nebo
večeřadlo?**

Čeho je srdce plno,
to ústa mluví...
– strana 13 –

**21. března – Den
uprchlíků**

Mons. Jaroslav
Škarvada
– strana 14 –

*Návrat ztraceného syna
Rembrandt van Rijn 1668/1669*

Otče, zhřešil jsem proti tobě

Přísným obřadem sypaní popela začíná dnes kající pout' čtyřicetidenního postu. Ta je letos obzvláště poznamenána voláním po Božím milosrdenství. Nacházíme se totiž v roku Boha Otce, kterým se bezprostředně připravujeme na Velké jubileum roku 2000.

Uzdravující přiznání

Otče, zhřešil jsem proti tobě... (Lk 15, 18) Tato slova vyvolávají v postní době zvláštní

svým způsobem ztotožňuje, když podlehne pokušení a upadne do hříchu.

První moment: vzdálení. Vzdalujeme se od Boha jako

pocity, neboť je to doba, která vyzývá církevní společenství k hlubokému obrácení. Jestliže je pravdou, že hřích uzavírá člověka Bohu, pak naopak upřímné vyznání hříchů znovu otevírá lidské svědomí obrozujícímu působení jeho milosti. Člověk opravdu nenalézá přátelství s Bohem, dokud z jeho rtů a jeho srdce nevytrysknou slova: *Otče, zhřešil jsem*. Jeho úsilí se stává účinným tím, že se setkává se spásou, která přichází díky Kristově smrti a zmrtvýchvstání. Ve velikonočním tajemství, které je

tento syn od otce, když zapomínáme, že dobra a talenty, které máme, nám dal Bůh jako poslání, a my je s velkou lehkomyšlností utrácíme. **Hřích je vždy mrhání naším lidstvím**, mrhání hodnotami neobyčejné ceny, jako jsou lidská důstojnost a dědictví Boží milosti.

Druhým momentem je proces obrácení. Člověk, který se hříchem dobrovolně vzdálil z otcovského domu, si znovu uvědomuje, co ztratil, dozrává v něm rozhodující krok jít do sebe: *Vstanu a půjdu k otci*. (Lk

srdcem Církve, přijímá kajícník darem odpuštění hříchů a radost ze znovuzrození pro nesmrtelný život.

Odchod a návrat

Ve světle této jedinečné duchovní skutečnosti nabývá podobství o marnotratném synu bezprostřední výmluvnosti, s jakou k nám chtěl Ježíš promlouvat o něžném milosrdenství nebeského Otce. V příběhu tohoto mladíka jsou tři klíčové momenty, s nimiž se každý z nás

15, 18) Jistota, že Bůh je *dobrý a miluje nás*, je silnější než zahanbení a zbabělost: osvětluje novým světlem vědomí viny a vlastní nehodnosti.

A konečně je zde **třetí moment: návrat**. Pro otce je to důležitá věc: syn byl znovu nalezen. Objekt otce a marnotratného syna se stává svátkem odpuštění a radosti. Tato scéna z evangelia je velmi dojemná a ukazuje nám do všech podrobností **činnost nebeského Otce, bohatého na milosrdenství** (srov. Ef 2, 4).

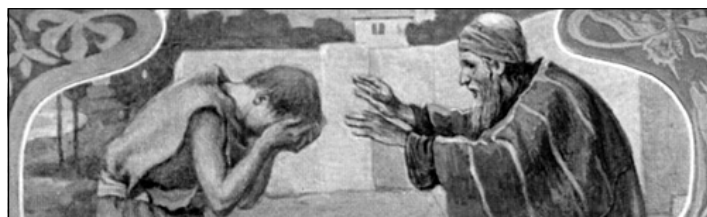
Dílo Božího milosrdenství

Kolik lidí všech dob poznalo v tomto podobství základní rysy své osobní historie! Cesta, která po trpké zkušenosti hříchu vede zpět do otcovského domu, vede skrze **zpytování svědomí, lítost a pevné předsevzetí k obrácení**. Je to vnitřní proces, který mění způsob hodnocení skutečnosti, umožňuje ohmatat svou vlastní křehkost a vede věřícího, aby se vrhl do Boží náruče. Když člověk s podporou milosti projde

v nitru svého ducha těmito etapami, zrodí se v něm živoucí potřeba **znovu najít sám sebe a svou synovskou důstojnost v Otcově náruči**.

Toto podobství, tak drahoceňné v církevní tradici, popisuje prostým a hlubokým způsobem skutečnost obrácení a nabízí nejkonkrétnější vyjádření díla Božího milosrdenství v lidském světě. Láska milosrdného Boha »ze všech forem zla, které existuje v světě a v člověku, **znovu zhodnocuje, vyzvedává a vydobývá dobro**,... ur-

čuje tak základní obsah Kristova mesiánského proroctví a rozhodující sílu jeho poslání« (srov. *Dives in misericordia*, 8).

Využití dobu smíření

Na počátku postní doby je důležité připravit našeho ducha a přijmout v hojnosti dar Božího milosrdenství. Boží slovo nás napomíná, abychom se obrátili a věřili evangeliu, a Církev nám ukazuje **modlitbu, pokání a půst stejně jako velkodušnou pomoc bratřím** jako prostředky, jimiž můžeme vstoupit do klimatu autentické vnitřní a proměňující obnovy. Tak je nám dopřáno, abychom zakusili přemíru lásky nebeského Otce, které se dostává v plnosti celému lidstvu ve velikonočním tajemství. Můžeme říct, že čtyřicetidenní půst je dobou obzvláštní starostlivosti Boha, který nám promíjí a odpouští naše hříchy: je to **doba smíření**. Proto je to období

vhodné více než kterékoliv jiné, aby nám dalo **okusit ovoce svátosti smíření**.

Dar odpuštění a radosti

Nejdražší bratři a sestry, s vědomím, že naše smíření s Bohem se uskutečňuje díky opravdovému obrácení, procházejme svatopostním putováním s pohledem upřeným na Krista, našeho jediného Vykupitele. Postní doba nám pomůže, abychom znovu vstoupili sami do sebe, abychom **odváž-**

ně opustili všechno, co nám brání věrně následovat evangelium. Rozjímejme zvláště *Pokračování na str. 4*

Naděje života

Zamyšlení nad nedělními
liturgickými texty

Pane, dej mi živé vody

Uchyl se na chvíli do samoty a pros *Ducha svatého, který nám byl dán*, aby tě rozjímáním nad texty dnešních čtení přivedl k pramenům neochvějně důvěry, že máš *na ději dosáhnout slávy u Boha*.

Připoj se nejdříve k putujícímu Izraeli, který z egyptského otroctví směřuje do země zaslíbené. Jeho pout' je přece obrazem tvého putování do Otcova domu. Přicházíš ve chvíli, kdy se schyluje ke vzpouře. Dav, který ovládnou nespokojení demagogové, snadno zapomíná na přijatá dobrodíní. Muž, kterého jim Bůh postavil do čela a který jim svou holí otevřel cestu napříč mořem, musí se před nimi dokonce strachovat o svůj život. Na jeho osudu vidíš, jak je nevděčné stát v čele třeba i Božího lidu. Nediv se, když vidíš, že podobná situace se dodnes opakuje.

Ale Bohem pověřený pastýř přece nevede svěřený lid, kam se mu zachce, nýbrž jde cestou, kterou ukazuje Hospodin. Vzpouora proti němu je vzpourou proti Bohu. Ztratili ze zřetele nejen Mojžíše, ale i Hospodina, svého Otce a Zachránce: *Je Hospodin uprostřed nás, nebo ne? Copak mocný Hospodin by udělal tolik zázraků, když je vytrhl z moci otrokářů, aby je nechal přivést do záhuby? Odkud se bere tato nedůvěra? Lid přestal vidět Boha v jeho velikosti a udělal si z něho služebníka pro uspokojení svých tužeb. Chtěl by mít zaručeno klamně pohodlí otrockého stavu, který opustil.*

Boží přítomnost se však neprojevuje v tom, že všude najdeš hojnost podle svých představ. Právě každá zkušenost omezení a sebezapření je pro tebe užitečná, protože tě očisťuje od sklonů, které v tobě zanechalo bývalé otroctví, a pozvedá tvůj zrak k Božím perspektivám. Třeba se ti to zatím nelíbí, ale není to vina tvého nebeského Otce, nýbrž tvého pohledu, kterým jsi stále ještě zahleděna jen do sebe. Musíš vyjít nejen z Egypta, ale také z egyptských obyčejů a sklonů, které tě v době poroby opanovaly.

Hospodin vysvobodil svůj lid z faraonových rukou, protože chtěl, aby nadále náležel jen jemu. Kdo náleží Pánu, nemá se čeho obávat. Čím neuvěřitelnějšími cestami jej Bůh povede, tím blíže jej k sobě přitahuje. Nežádej od Pána, aby se ti vedlo tak, jak ty chceš, ale abys chápala, že jsou pro tebe dobré právě ty cesty, po kterých tě vede.

Pro tíseň, kterou tě zkouší, nereptej, ani když jí nerozumíš. Naopak. Děkuj mu, že v tobě tak dokonává tvůj exodus, abys pak zcela čistá a osvobozená i od sebe samé vstoupila s radostí do jeho země.

Nyní jsi tedy svědkem Božího divu. Řekla bys ještě před chvílí, že z této mrtvé skály vyrazí proudy vod? Zdali se aspoň v nitru zastydí odbojný reptalové, až se napijí ze zázračného zdroje?

Ty tu však nečekej, až na tebe přijde řada, a pospěš do Samařska k Jakubově studni, kde tě čeká Ježíš, aby ti dal napít. Poznáváš jej v tomto unaveném poutníkovvi? Žádá tě nejdříve sám o to, co má pro tebe připraveno: *Znáš opravdu Boží dar a toho, kdo ti říká, abys mu dala napít? Věříš zcela bezvýhradně, že je to Ježíš, kdo ti chce dát vodu, která je pramenem k věčnému životu? Že žízni po tom, aby ti mohl dát napít? Nenamlouvá ti tvoje skepse, že jsi už příliš vyprahlá, že Ježíš nemá vědro a studna je hluboká?*

Využij toho, že jsi tu s Ježíšem sama, a vlož mu upřímně všechny důvody svého nedůvěřivého reptání, tak, aby ti mohl říct: *To jsi řekla pravdu*. Nechej si vysvětlit, že to, co způsobuje tvoji tak palčivou žízeň, je ve skutečnosti **nedostatek pravdy**.

Cítit Boha v pravdě znamená cítit jej právě tak, jak on sám chce. On totiž *hledá ty, kteří jej takto cítí*. Proto poslal svého Mesiáše, a *ten nám oznámil všechno*. Není jiné pravdy, která by ctíla Boha. Ani Ježíš tě nechce vést podle svého: *Mým pokmem je, abych činil vůli toho, který mě poslal, a dokonal jeho dílo*. Dovol mu, aby je v tobě dokonal. Budeš-li hledat vodu spíše u těch, kteří reptají na pastýře a pravdu si vykládají podle svého, zahyneš ve své žizni.

Zeptej se jich nejdříve, co pro tebe udělali. Nic než že ti nahlodali pravdu. A Pán? *Když jsi ještě byla hříšnicí, zemřel za tebe*. Kdo našel skutečného Ježíše, našel živou vodu a nemusí se bát, ani když bude veden vyprahlou pouští.

Džbán, který tu vidíš stát, tu zanechala samařská žena, která tu byla před tebou. Sotva poznala Ježíše, pochopila, že nic není důležitějšího než všeho nechat, aby i druhé přivedla k Pravdě. Vyprav se za všemi, kteří žízni, jako jsi žíznila ty, a pozvi je: *Pojďte se podívat na toho, který mi řekl všechno*. Přiveď je všechny k Ježíši a spolu jej prostě, aby už u vás zůstal, protože *toto je opravdu Spasitel světa*.

Kéz byste dnes uposlechli jeho hlasu!⁽¹⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾resp. žalm 95

Liturgická čtení

1. čtení – Ex 17,3–7

Lid žíznil po vodě a reptal proti Mojžíšovi. Řekli: „Pročpak jsi nás vyvedl z Egypta? Abys zahubil nás, naše děti a náš dobytek žízni?“ Mojžíš volal k Hospodinu: „Co mám dělat s tímto lidem? Ještě trochu a ukamenujím mě!“ Hospodin řekl Mojžíšovi: „Vyjdi před lid v doprovodu několika starců z Izraele, vezmi si do ruky hůl, kterou jsi udeřil do Nilu, a jdi! Hle, já tam budu stát před tebou na Chorebu, udeříš do skály, vytryskne z ní voda a lid se napije.“ Mojžíš tak udělal před očima izraelských starců. Nazval pak jméno toho místa Massa a Meriba kvůli hádce izraelských synů a kvůli tomu, že pokoušeli Hospodina tím, že říkali: „Je Hospodin uprostřed nás, nebo ne?“

2. čtení – Řím 5,1–2.5–8

Bratři! Jestliže jsme ospravedlněni na základě víry, žijeme v pokoji s Bohem skrze našeho Pána Ježíše Krista. Skrze něho totiž máme vírou přístup k této milosti a pevně v ní stojíme. Naše chlouba je také v tom, že máme naději dosáhnout slávy u Boha. Naděje však neklame, protože Boží láska je nám vylita do srdce skrze Ducha svatého, který nám byl dán. Kristus přece v ten čas, když jsme ještě byli slabí, zemřel za bezbožníky. Vždyť sotva kdo položí život za spravedlivého – možná za dobrého se ještě někdo umřít odhodlá. Ale Bůh dokazuje svou lásku k nám tím, že Kristus umřel za nás, když jsme byli ještě hříšníky.

Evangelium – Jan 4,5–42

Ježíš přišel k samařskému městu zvanému Sychar, blízko pole, které kdysi odkázal Jakub svému synu Josefovi. Tam byla Jakubova studna. Ježíš, unavený chůzí, posadil se – tak jak byl – u té studny. Bylo kolem poledne. Tu přišla jedna samařská žena navázat vodu. Ježíš jí řekl: „Dej mi napít.“ – Jeho učedníci totiž odešli do města, aby koupili něco k jídlu. Samařská žena mu odpověděla: „Jakže? Ty, žid, žádáš o napítí mne, Samaritánku?“ Židé se totiž se Samaritány nestýkají. Ježíš jí na to řekl: „Kdybys znala Boží dar a věděla, kdo ti říká: ‚Dej mi napít‘, spíše bys ty poprosila jeho, aby ti dal živou vodu.“ Žena mu namítla: „Pane, vždyť ani nemáš vědro, a studna je hluboká. Odkud tedy chceš vzít tu živou vodu? Jsi snad větší než náš praotec Jakub, který nám dal tuto studnu a sám z ní pil, i jeho synové a jeho stáda? Ježíš jí odpověděl: „Každý, kdo se napije této vody, bude zase žízni. Kdo se však napije vody, kterou mu dám já, nebude

Pokračování na str. 5

Svatopostní úvaha

Lidský život je ohrožen tím, že zbytní a přebují. Nedbá na míru, překračuje meze. Co to znamená? Jestliže řeka trvale vystupuje z břehů, ztratí své řečiště, zanese je pískem a kalem, není už schopná nosit lodě a pohánět turbíny. Nebo když strom roste nekontrolovaně, vyrostе do výšky a nenese žádané plody.

Velkou metlou lidstva je rakovina. Rakovina znamená, že dojde k růstu tam, kde již nic růst nemělo. Nádory se zvětšují a zabíjejí lidský organismus. Jaká je tu pomoc?

Řeku je nutno zregulovat, aby nevystupovala z břehů a zachovala si svou hloubku. Strom je třeba ořezávat, aby nevyháněl do výšky a přinášel plody. Nádor je třeba odstranit, aby se člověk udržel ve zdraví. Směr je ve všech případech jasný: v zájmu celku redukovat věc zpět na správnou míru.

Něco podobného se děje ve světě umění. Nejlépe to vidíme u sochařství. Sochař redukuje kamenný blok na plastiku, kterou v něm vidí, a zbavuje jej tak přebytečného materiálu. Tvarování skrze redukcí. To platí i v jiných druzích umění: v hudbě je nutno redukovat hluk na melodii, malířství a literatura se musí koncentrovat na to podstatné a odbourat všechno vedlejší. To platí rovněž pro člověka, jeho duchovní bytost a lidský profil. Jestliže se má Boží umělecké dílo vydařit, musí se udržet v mírách daných Bohem a redukovat zpět všechno to, co tyto míry překročilo.

Předvelikonoční postní doba je pozváním k redukcí, abychom měli větší podíl na skutečnosti Boží i lidské. Tak zvané tři evangelní rady nás vyzývají, abychom »zpodstatnili« náš život. Říkáme jim evangelijní rady, protože evangelium je přísně nenařizuje, nýbrž přivádí nás do jejich blízkosti jako k dobrému návrhu. Bohužel, my

jsme je přenechali pouze řeholníkům, protože ony skutečně stanoví základ života křesťanů v řeholi. Jsou to chudoba, čistota a poslušnost. I pro křesťany uprostřed světa mají však nezastupitelně velký význam, i když zde nabývají poněkud jiné podoby než v klášteře.

Chudoba

Podívejme se třeba na chudobu. Chudoba není v prvé řadě zřeknutí se vlastnictví, nýbrž taková nekonečná důvěra v bezmezný Boží bohatství a taková láska k chudým lidem, že nás uschopňují, abychom se kvůli druhým stali chudší. Heslo k chudobě zní »dávat«. Pán nám říká: *Blaženější je dávat než dostávat.* (Sk 20,35) V tomto smyslu dělá ctnost chudoby člověka chudým a blaženým. Smysl postní doby spočívá v prvé řadě ve zdrženlivosti v jídle a pití, abychom tak získali možnost pomáhat chudším lidem. Půst a almužna, jak říká stará církev, to je jedna dvojice pojmů.

Chudobu podle horského kázání mohou doslova a do písmene praktikovat všichni, ale také na ni všichni mohou zapomínat. Žebrák může žít jako postižený kapitalista a kapitalista jako chudý, např. sv. František z Assisi. Odkládáme-li přebytek, soustředíme se na to podstatné. Opuštění toho, co je vedlejší, dělá z lidského díla dílo umělecké, tzn. obdarovává druhého skutečností, tak jak si ji Bůh představoval.

Čistota

Čistota je síla, která chrání člověka před tím, aby nehořel jako sopka, až zbude jen sám popel. Přeloženo do společenské skutečnosti, můžeme ji přirovnat k hnutí, které chrání naše životní prostředí, abychom budoucím generacím nezanechali pouze špinu a odpady, nýbrž svět, ve kterém je možno žít a ve kterém se žít vyplatí.

Čistota chrání člověka před tím, aby se nestal otrokem sexu. Čistota uschopňuje člověka, aby sexuální sílu integroval do své komplexní osobnosti, takže člověku napomáhá k harmonii, kráse a vnitřní svobodě. Je současně předpokladem pro tvorbu umělce, pro jeho pozeňnanou kreativitu. Čistota odstraňuje temné závoje žádostivosti z našich očí a z našich srdcí, takže můžeme vidět skutečnost správně a podle toho ji utvářet.

Krásné umělecké dílo musí ve svém bytí náležitě odrážet skutečnost. Tak jako se může obloha sama zrcadlit i v jasné vodě kaluže, tak se odráží skutečnost v čistém uměleckém díle, a tím je právě zhodnocuje.

Máme-li dnes hnutí, která si dala do svého praporu ochranu stvoření, ale vylučují přitom člověka s jeho tělesnou existencí, pak je není možno brát vážně. Kdo chce chránit makrokosmos, ale ruší mikrokosmos svého vlastního těla, nikdy nedojde k cíli.

Poslušnost

A nyní se podívejme na evangelní radu poslušnosti. Bytí, to není jenom existence pro existenci, to je také bytí z Boží ruky. Od něho vychází povolání, požadavek. Postavit se čelem k tomuto požadavku a odpovědět na něj, to je poslušnost. Pravidla umělecké tvorby jsou jen jiným pojmenováním poslušnosti. Chování, které odpovídá skutečnosti, to znamená respektuje výzvu bytí, to obsahuje sebeovládající poslušnost.

Bud' vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi. Tak formuloval Kris-

tus tento pojem v modlitbě *Otče náš*. To jednoduše a prostě znamená: žít v rámci Boží výzvy, v rámci šíře jeho slova. Kdo poslouchá Boží slovo, patří tak samému Bohu. Být poslušný znamená dávat nárokům Božího slova přednost před vlastními žádostivostmi. To dává člověku patřičnou formu. To jej zachovává v řádu. Proto nám dal Bůh dvě uši, ale jen jedna ústa. Chtěl kvantitativní účinností těchto orgánů něco vyjádřit. Proto odpovídá skutečně lidskému chování více poslouchat než mluvit, totiž žít v poslušnosti k dimenzím stvoření. To by měl být program pro postní týdny, který se skutečně vyplatí.

Evangelní rady chudoby, čistoty a poslušnosti nám pomáhají uvést lidské bytí do souladu s Boží vůlí a tím uvádět do souladu i svět. Pak může skutečnost rozvinout své uzdravující síly. Jak nás učí moudří Západu, bytí je identické s dobrem, krásou, pravdou a jednotou. Čím více žije člověk ve shodě se svými »mírami«, tím je pravdivější, krásnější a sám v sobě sjednocenější s milujícím Bohem. K tomu nás vyzývá předvelikonoční postní doba, v níž se s pomocí Boží milosti můžeme stávat chudými, čistými a poslušnými. Zní to jako něco ze vzdálené minulosti, ale ve skutečnosti je to přímo neuvěřitelná orientace pro budoucnost. Myslím, že to stojí za to, přiložit ruku k dílu. Jako umělec ke svému dílu, tak by měl přistoupit s Boží milostí každý člověk sám k sobě.

+ Joachim kardinál Meisner,
arcibiskup kolínský

Otče, zhřešil jsem proti tobě – dokončení ze str. 2

v těchto dnech o obrazu Otce, který objímá syna vracejícího se do otcovského domu, neboť tento obraz dobře symbolizuje tento rok, který nás dovádí do Velkého jubilea roku 2000. **Objetí smíření mezi Otcem a celým hříšným lidstvem se uskutečnilo na Kalvárii.** Kříž, znamení lásky Ježíše Krista, který byl obětován za naši spásu, kéž probudí v srdci každého muže a každé ženy naší doby onu důvěru, která pohnula mamotratného syna, aby řekl: *Otče, zhřešil jsem.* A obdržel jako dar odpuštění a radost.

Bolletino Vaticano, mezititulky a zvyraznění redakce Světla

Svatý Jan z Boha

Jeho občanské jméno znělo Jan Cuidat a musel ujit dlouhou cestu a prožít mnoho proměn, než jej začali nazývat Janem z Boha. Když mu bylo 7 let, odešel od svých rodičů, protože malá portugalská vesnička Montemor Novo mu nestačila. Odešel do Španělska do Erpésy a sloužil zde u jednoho statkáře jako pasák dobytka. Brzy nato dostal kapesné od vojáků a dával se několik let na svět ze sedla svého koně. Tábořil v Maďarsku a ve Francii, ale dostal se do rozepří a nechybělo mnoho, a mohl slavit sňatek s kordem v hrudi. »Běž domů,« pomyslel si, »otec a matka to snesou, když doma opět natáhneš nohy pod stůl.«

Ale v Montemor Novo nebylo stolu, u kterého by si mohl odpočinout po svých dobrodružstvích. Zármutek z náhlého zmiizení dítěte matka nepřežila a otec zemřel u františkánů v Lisabonu. Rychle utekl ze své rodné vsi. Prchal i před lidmi, a s vědomím těžké viny odešel do Maroka, aby zde v těžké práci konal pokání za matčinu smrt.

Myslel na zajaté křesťanské otroky, se kterými muslimové krutě zacházeli a kteří prožívali pozvolnou smrt v pobřežních lomích. Chtěl jim ulehčit osud tím, že sám bude s nimi sdílet jejich oběti. Když se mu zdálo, že planoucí rána v jeho nitru uhasla, šel na Gibraltar a do Granady a otevřel si zde obchod s náboženskými knihami a obrazy. Obchod šel dobře a zdálo se, že konečně našel mír pro svou duši. O svátku sv. Šebestiána 1539 slyšel kázání blahoslaveného Jana z Avily, které zcela zvrátilo jeho těžce nabytou rovnováhu. Lítost nad zmýleným životem jím otřásla tak, že se dal do usedavého pláče. V pohnutí mysli roztrhal svůj šat, vyhodil knihy na ulici, až jej chytili a odvěkli do nemocnice, kde se domnělého blázna pokoušeli ranami přivést opět k rozumu.

Otřesen tímto trápením vykonal u zkušeného duchovního vůdce Jana z Avily životní zpověď. Boží milosrdenství jej osvobodilo od obnovených výčitek svědomí. Jeho kajicnost jej vedla k rozhodnutí věnovat se sociální činnosti.

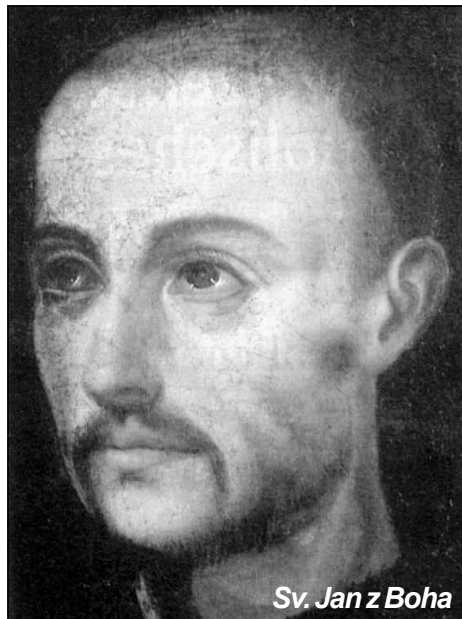
Nadvláda křesťanského milosrdenství, to je jediná skutečná humanita.

Adolf Kolping

Děti, nemilujme jen slovem a jazykem, ale činem, doopravdy.

(1 J 3,2-18)

Potuloval se a prodával u domovních dveří dřevo, aby sebral nějaké prostředky pro »svě chudé«. Když vyhořel městský špitál, založil jako chudý žebrák r. 1540 nemocnici se 42 lůžky. Ve dne se lopotil, večer klepal na dveře blahobytných občanů. Desetkrát odehnán a vypeskován se desetkrát vrátil, aby vyslovil Deo gratias za sebemenší příspěvek. Laici všech stavů a povolání se mu nakonec dali k dispozici

Sv. Jan z Boha

a on jim dal řeholní stanovy a zvláštní černý šat. Nazvali se »milosrdní bratři« a Pius V. potvrdil 1572 jménem Církve jejich řeholní společenství.

Nemocní, kteří se u něho vyléčili, měli být osvobozeni také od duchovních nemocí a vykročit do života jako noví lidé. Za ranního úsvitu procházel Jan sály a modlil se ranní modlitbu. Ve volných hodinách sedával u lůžek pacientů a hovořil s nimi mužně a nestrojeně o dobrotě Boha, který ani mnohonásobné hříšnické nezavrhuje.

V únoru 1550 stál právě na břehu ledové řeky, když jeden chlapec, který se příliš nahnul, spadl do proudu, a ten jej unášel. Bez váhání skočil za ním a zachránil ho. Uhnal si tak těžkou horečku a tušil, že brzy zemře. Břemeno svých hříchů však nechtěl vzít s sebou do hrobu; požádal proto biskupa z Granady naléhavě o pomoc a vydechl teprve tehdy, až biskup od něho převzal nejen dlouhý seznam jeho hříchů, ale i jeho nesmělé chudáky a obrácené hříšnické jako Boží dědictví. Zemřel 8. března 1550 na kolenou před ukřižovaným Ježíšem.

Jan Hümmeler

Liturgická čtení –

dokončení ze str. 3

žízni navěky, ale voda, kterou mu dám já, stane se v něm pramenem vody tryskající do života věčného. Žena mu řekla: „Pane, dej mi tu vodu, abych už nikdy neměla žízeň a nemusela sem chodit čerpat.“ Ježíš jí řekl: „Jdi, zavolej svého muže a zase přijď sem.“ Žena mu odpověděla: „Nemám muže.“ Ježíš jí na to řekl: „Správně jsi odpověděla: ‚Nemám muže‘; pět mužů už jsi měla, a ten, kterého máš teď, není tvůj muž. To jsi mluvila pravdu.“ Žena mu řekla: „Pane, vidím, že jsi prorok. Naši předkové uctívali Boha tady na té hoře, a vy říkáte: ‚Jen v Jeruzalémě je to místo, kde se má Bůh uctívat‘.“ Ježíš jí odpověděl: „Věř mi, ženo, nastává hodina, kdy nebudete uctívat Otce ani na této hoře, ani v Jeruzalémě. Vy uctíváte, co neznáte, my uctíváme, co známe, protože spása je ze židů. Ale nastává hodina – ano, už je tady – kdy opravdoví (Boží) ctitelé budou Otce uctívat v duchu a v pravdě. Vždyť Otec si vyžaduje takové své ctitele. Bůh je duch, a kdo ho uctívají, mají ho uctívat v duchu a v pravdě.“ Žena mu řekla: „Vím, že má přijít Mesiáš, nazvaný Kristus. Ten až přijde, oznámí nám všechno.“ Na to jí řekl Ježíš: „Já jsem to, ten, který s tebou mluvím.“ Právě tehdy se vrátili jeho učedníci a divili se, že mluví se ženou. Přesto však se nikdo nezeptal: „Co jí chceš?“ nebo „Proč s ní mluvíš?“ Žena tam nechala svůj džbán, odešla do města a řekla lidem: „Pojďte se podívat na člověka, který mi řekl všechno, co jsem udělala. Snad je to Mesiáš?“ Vyšli tedy z města a šli k němu. Mezi tím ho učedníci prosili: „Mistře, najez se!“ On jim však řekl: „Já mám k jídlu pokrm, který vy neznáte.“ Učedníci se mezi sebou ptali: „Přinesl mu někdo něco jíst?“ Ježíš jim řekl: „Mým pokrmem je konat vůli toho, který mě poslal, a dokonat jeho dílo. Říkáte přece: ‚Ještě čtyři měsíce, a nastanou žně‘. Hle, říkám vám: Zvedněte oči a podívejte se na pole: jsou už bílá ke žnám. Ten, kdo žne, už dostává svou mzdu a shromažďuje úrodu pro věčný život, takže se raduje zároveň rozsévající i žnec. V tom je totiž pravdivé přísloví: ‚Jiný rozsévá a jiný sklízí.‘ Já jsem vás poslal sklízet, na čem jste nepracovali. Jiní pracovali a vy sklízíte plody jejich práce.“ Mnoho Samaritánů z toho města v něj uvěřilo pro řeč té ženy, která svědčila: „Řekl mi všechno, co jsem udělala.“ Když tedy ti Samaritáni k němu přišli, prosili ho, aby u nich zůstal. Zůstal tam dva dny. A ještě mnohem více jich v něj uvěřilo pro jeho řeč. Té ženě pak říkali: „Věříme už nejen proto, žes nám to pověděla, vždyť sami jsme ho slyšeli a víme, že je to skutečně Spasitel světa.“

Soukromé zjevení

Že na cestě k opravdové ekumenické jednotě máme »konat ještě mnohou míli«, nám ukazuje Ernst Werner v Deutsche Tagespost (16. 9. 98) a Benedikt Deplazes ve Schweizerisches Katholisches Sonntagsblatt (7. 2. 99). Autoři se zamýšlejí nad návrhem »Společného prohlášení Lutherského světového svazu a katolické církve«.

Když chtěl Kristus poukázat na to, že židovská praxe týkající se manželského rozvodu je mylná, vrací se až do 1. knihy Mojžíšovy k tvůrčímu Božímu plánu. Prospělo by i luteránské nauce o ospravedlnění, kdyby hledala jasno přímo v první knize Mojžíšově. Luther však opírá své učení o něco zcela jiného. Píše výslovně o bezprostředním působení Ducha svatého, tedy, že se mu dostalo převratného **soukromého zjevení**. Jak zaznamenal Rebenstock v Lutherových latinských Řečech u stolu: **Haec verba per Spiritum sanctum mihi revelata sunt (in hac turri vel hypocausto)**, tj. »Tato slova mi zjevil Duch svatý (v této věži nebo parní lázni)!«

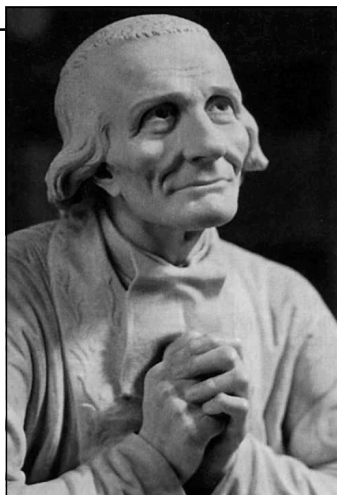
Souvislost mezi svou »inspirací« a svým duchovním zápasem vysvětluje Luther v předmluvě k dílu »Opp. lat. var.« 1, 22nn: »Slova v 1. listu k Římanům *Boží spravedlnost se zjevuje v evangeliu* mi dosud stála v cestě. Protože **já nenávídím ta slova „Boží spravedlnost“**, která podle pojetí a obyčeje všech učitelů byla chápána filozoficky, především pokud jde o tzv. formální a aktivní spravedlnost, podle které **Bůh je spravedlivý a trestá hříšníky a nespravedlivé**. Jelikož nejsem bezúhonný mnich a cítil jsem se před Bohem jako hříšník, trpěl jsem strašným neklidem svědomí a nedokázal jsem si představit, že bych se mohl smířit s Bohem skrze své dosti učinění. **Proto jsem nemiloval, nýbrž spíše nenáviděl spravedlivého Boha, který trestá hříšníky...**«

S jakou logikou a jak velice Luther trval na tomto učení, do-

kládá ve svém spise »Wider den falsch genannten geistlichen Standt«: »Chci, aby moje učení nikdo neposuzoval, ani žádný z andělů. Já jsem si totiž svým učěním tak jistý, že kvůli němu chci být soudcem vaším i soudcem andělů, že totiž ten, kdo moje učení nepřijímá, ten nemůže být blažený. Jinými slovy, kdo nepřijímá moje učení, bude zavržen. **Neboť moje učení není moje, nýbrž Boží; proto můj soud není můj, ale Boží.**«

Luther tvrdí, že toto učení mu otevřelo ráj. Odkud se však bere jeho nebezpečná agresivita, neklamné znamení jeho vnitřního rozpolcení a neklidu? Kdyby byl opravdu našel milostivého Boha, cítil by se zavázán, aby byl milostivý i k těm, kteří smýšlejí jinak (Mt 18,32n). Ale o něčem takovém nemůže být u něho vůbec řeč. Výmluvným dokladem, jaký duch jej ovládá a jak slepě bije kolem sebe, najdeme v jeho knize »Vom Schelm Hamphoras und vom Geschlecht Christi«: »Můj milý Stvořiteli a Otče, ty milostivě schválíš, že musím o tvém božském a věčném majestátu mluvit tak nenávisťně proti všem tvým prokletým nepřátelům, proti ďáblovi a židům, proti papežům, zvingliánům, novokřtěncům, Turkům atd. **Ty víš, že to dělám z hloubi své víry a ke cti tvého božského majestátu.** (Luthers Werke sv. 53, Weimar 1920, s. 605) To všechno k Boží cti a slávě? Jak podivuhodně je možné si vykládat evangelium! Kde zůstal rozum? Luther sice tvrdí, že »rozum je nevěstka ďábla«, ale kde tedy zůstala jeho logika?

Právě tato otázka stojí v samém centru sporu: Jak je mož-

Sv. Jan Maria Vianney

Martin Luther

no smířit Boží lásku s Boží spravedlností? Věří vůbec ještě dnes teologové, že Bůh dobré odměňuje a zlé trestá? (Gen 18,25; Mt 13,41–43 atd.) Bůh je zřejmě milosrdný a je připraven odpouštět. Pak je však třeba se ptát: Kdy má hříšník právo na milosrdenství, a zcela konkrétně na absoluci (svátostné rozhřešení)? Správná odpověď zní: Když je sám připraven být milosrdný: když druhé sám neohrožuje, netluče, nezabíjí, když druhé nesvádí, když neudrzuje vztahy, které narušují manželství, když neokrádá, nelže a nepodvádí a je podle okolností připraven odčinit bezpráví, která způsobil. Pokud k tomu nemá ochotu, představuje nebezpečí pro své bližní. Jen když je sám milosrdný, má nárok na milosrdenství. Pokud by Církev jednala jinak, posilovala by hříšníky v jejich nespravedlnosti a sváděla spravedlivé k hříchu a sama by se tak provinila na jedněch i na druhých. Výstraha je povinností svědomí. (Ez 3,16–22)

Zdá se mi, že ekumenické prohlášení k nauce o ospravedlnění dokumentuje povrchnost v otázce pravé víry a jejím významu na cestě k věčné spáse. Jak zcela odlišně v této věci smýšlejí svatí:

»Jednoho dne rozmlouval sv. farář Arský s jedním bohatým protestantem. Nevěděl o tom, že muž, se kterým rozmlouvá o našem Pánu a o svatých... měl ten osud, že patřil k protestant-

skému vyznání, a dal mu dokonce posvěcenou medailku. Muž ji vzal a řekl: „Pane faráři, vy dáváte heretikovi medailku? Jistě jsem podle vašeho náhledu přinejmenším heretik. Ale přes naše názorové rozdíly doufám, že se jednoho dne setkáme v nebi.“

Svatý farář jej vzal za obě ruce a podíval se na něho. V jeho očích se zračila životnost jeho víry a jas jeho bliženské lásky. Potom řekl s hlubokým pocitem vlídnosti a soucitu: »Milý příteli, my můžeme být tam nahoře spojeni jen tak, jak jsme začali být spojeni zde na zemi. Smrt na tom nemůže nic změnit. Kam strom padne, tam zůstane ležet.«

„Pane faráři, já důvěřuji Kristu, a ten řekl: „Kdo ve mne věří, má život věčný.“ – „Milý příteli, Kristus řekl také něco jiného: On řekl, že ten, kdo nepatří k Církvi, je jako pohan. On řekl, že je jen **jeden** pastýř a **jedno** stádo. A on do čela tohoto stáda postavil Petra.“ A když jeho hlas zněl ještě něžněji a ještě naléhavěji, dodal: „**Můj příteli, nejsou dvě možnosti, jak sloužit našemu Pánu. Je jen jedna, a to je ta, sloužit mu tak, jak chce On.**“ Nato sv. Vianney odešel a nechal svého přítele stát v jeho spásonosném zmatku, v předzvěsti milosti, která později v jeho duši zvítězila.

To, co kolem nás straší, je nemožnost snahy smířovat protiklady. Sv. farář Arský se ptal: »Co je příčinou toho, že opouštíme službu Bohu? To je příči-

Mučedníci z Gorkumu

V polovině 16. století byly Flandry a Brabantsko pokladnicí Evropy. »Větrné mlýny« byly stále větší a nevázaný způsob života vedl k úpadku mravů. Tím spíše tu nacházeli živnou půdu kalvinističtí kazatelé a novokřtěnci. Pak během necelých deseti let byl všechn blahobyť zničen v strašných náboženských válkách, které jsou dodnes skvrnou evropských dějin. V této temné době představuje věrnost **mučedníků z Gorkumu** snad jediný světlý záblesk. Dnes se toto místo jmenuje *Gorinchem*, je známé jako dálniční křižovatka 30km severně od Rotterdamu. Ostatky těchto mučedníků odpočívají v sousední Belgii v bruselském františkánském kostele a přimlouvají se v nebi za svou zemi a lid, jehož víra potřebuje podporu.

»Obrazoborectví« ve jménu svobody svědomí a volného bádání

Španělský král Filip II., který vládl této zemi, zakázal šíření bludných nauk pod přísnými tresty. Místní šlechta, která posílhalá po církevních statcích, podporována cizími kazateli, podněcovala k povstání proti nenáviděnému Španělsku. V létě 1566 povstání otevřeně propuklo. Došlo ke zrušení všech katolických kostelů a hrozným svatokrádežím. Posvěcenými hostiemi se krmili papoušci. Letáky vyzývaly lid, aby »povraždil biskupy jako ště-

ňata«. V tomto »obrazoborectví« byly zničeny všechny kříže a umělecké předměty během několika hodin, kněží byli týráni a po posvěcených hostiích se šlapalo. Vévoda z Alby (1508-1582) sice »velezradu« záhy potlačil, ale počínal si při tom příliš krutě a vypsál tak nemilosrdné daně, že doslova uvrhl všechno obyvatelstvo do náruče protestantů. Historie 19 mučedníků z Gorkumu je pouze jednou kapitolou ve dnech utrpení celého národa, ale kapitolou snad nejdojemnější.

26. června dobyli gézové (= žebráci) městečko Gorkum. Při přepadení hradu padlo do rukou povstalců 20 katolických kněží, z toho třináct františkánů ze sousedního kláštera a jeden augustinián. Okamžitě začalo strašné týraní. Guardiána menších bratří vytahovali na vratech tak dlouho nahoru a dolů, až polodušený upadl do bezvědomí. Aby jej znovu probudili, pálili jej svíčkami v ústní dutině. Protože hrozilo, že občané Gorkumu zajatce vykoupí nebo násilím vysvobodí, nechal je velitel gézů, hrabě Vilém z Marky, v noci převést do pevnosti Brielle. Tam byli vydáni napospas opilé hordě vojáků, která do nich bez lítosti kopala a šlapala po nich. Pak je zavřeli do podzemního vězení. Tam jim poprvé podali jídlo, a protože byl pátek, dostali ze zlomyslnosti jen kousek masa. Jakkoliv je trápil hlad, nevzali nic do úst, až

pak by všichni byli dobří křesťané. Všichni by byli věrné děti Církve a prostopášnosti a jiné zlořády by nebyly důvodem k zavržení. Ale abychom mohli sloužit Bohu, nemůžeme se tak chovat. Musíme náležet Bohu buďto celí, nebo vůbec ne.« (J. M. B. Vianney, Predigten, Řezno J., III, s. 102n).

*Benedikt Deplazes, Mnichov
Překlad IŠ-*

na jednoho, který později »odvolal« a nezemřel mučednickou smrtí.

Po tělesném týraní následovalo další den utrpení duševní při výslechu, který se netýkal nějakého provinění, ale směřoval k tomu, aby odpadli od víry. Dva kalvinští kazatelé se namáhali, aby od nich vynutili **popření skutečné přítomnosti Ježíše Krista v Eucharistii** a dále, aby se **odřekli papeže**. Někteří kněží podlehli nátlaku a odpadli. Ale počet věrných byl doplněn o nové zajatce. Ještě večer 8. července, 24 hodin po prvním výslechu, bylo 19 vyznavačů odvedeno k popravě. Jeden z odpadlých kněží, Johann z Omalu, byl určen, aby řídil popravu. Všichni šli na smrt s modlitbou na rtech. Byli pověšeni uprostřed noci na střešním trámu a jejich těla byla zhanobena. (*)

Trýznitelé neměli v úmyslu svou krutostí postihnout jejich věrnost ke Španělsku, nýbrž jejich »duchovní šat«, který označoval starou, nenáviděnou církev. Skutečnost, že zůstali věrni Eucharistii a papeži, dovršila nenávisť novověrců. Tak v Gorkumu zemřeli mučedníci, zatímco kolem dokola celý národ odpadl od víry.

19 řeholních a světských kněží, kteří byli oběšeni v Brielle a díky úplatku pohřbeni, bylo 24. listopadu 1675 Klementem X. prohlášeno za blahoslavené a 29. června 1867 je Pius IX. prohlásil za svaté, ačkoliv rozhořčené bouře v protestantském Holandsku tomu chtěly zabránit. Jejich svátek se slaví 6. července.

*Aldo Giovanni Secchi
Ewig 1+2/96*

(*) Podobné scény se odehrávaly i na našem území v průběhu husitských válek. Jeden z těchto výjevů je zobrazen na velkém plátně ve vstupní hale do známého chrámu v Sedlci u Kutné Hory. Tisíce umučených kněží a řeholníků té doby čeká na to, aby byli vyneseni ze zapomenutí a náležitě uctěni.

Filip II. (1527–98) již jako 17letý dostal od otce Karla V. španělský trůn. Osvobodil Evropu v bitvě u Lepanta od Turků, ale odpadu Holandska od katolické víry zabránit nedokázal.

Hrabě Alba (1508–1582) byl významným vojevůdcem španělské velmoci. Jeho tvrdost se přičinila o odpad holandských severních provincií (1567–73).

Jak často končilo »svobodné bádání« ve jménu svobody »obrazoborectvím« proti nenáviděným symbolům...

Znamení, kterému se bude odporovat

2. tajemství: Bičování Páně – Ježíš si neušetřil ani toto utrpení: snášel je pro nás a modlil se za nás také svým tělem... I my se máme modlit svým tělem. Naše těžká rozhodnutí, která vyžadují úsilí, jako je žít v čistotě ve shodě s vybraným životním stavem, sloužit bratřím, kteří potřebují zvláštní péči, a každá jiná činnost, která vyžaduje fyzické úsilí, se stávají modlitbou a obětí, kterou přinášíme Bohu na vykoupění člověka ve spojení s ranami, které dopadají na Krista...

Přijímáme tedy »bičování«, které na nás doléhá každý den, tím, že ovládneme sami sebe a praktikujeme křesťanskou lásku. Je to ovoce a dar bolestného tajemství Ježíše Krista, který nás povzbuzuje, uchvacuje a vnitřně přetváří.

Scéna bičování je ustavičným tajemstvím tvého života, Svatý otče, který z utrpení činíš nástroj přeměny lidských srdcí a který se modlíš za své nepřátele.

Těm, kteří přijedou do Vatikánu jako poutníci z celého světa, dává Jan Pavel II. na památku tohoto setkání stále tyž dárek: růženec. Je třeba říct, že jich rozdál již velmi mnoho. Snad miliony kusů. Z tohoto důvodu (a také pro papežskou mariánskou modlitbu) je možno tento pontifikát nazvat pontifikátem růžencovým.

Růženec s křížem, připomínající papežský pastorál, je darem a současně mimořádnou katechezí Jana Pavla II. Bílá zrnka připomínají, že lidský život je jako růženec – probíhá cestou obdobných úseků, které uvádějí podobně jak růžencová zrna do tajemství lidských radostí, bolesti i slávy. A jako se růženec začíná od křížku a k němu se vrací, tak i v životě má všechno začínat setkáním s Kristem, a to bez ohledu na obsah tajemství, která nám ukládá den po dni. V radosti, v bolesti i ve chvílích vytržení máme pamatovat na Boha, který nás vede k sobě svými cestami.

Jan Pavel II. je živým a neobyčejným svědkem tajemství

lidského srdce i důvěry v Krista na každé cestě životního růžence. Bůh ho neušetřil chuti mnoha tajemství; kromě radosti a slávy dává mu zakusit také chvíle utrpení. Bolestná část papežova života bývá obvykle skryta před očima světa. Jan Pavel II. jako první papež ukázal lidem svou bolestivou tvář, nemocné tělo, ztrápené oči, třesoucí se ruku i hůl, o kterou se opírá při obtížném putování po cestách svého života. Díky sdělovacím prostředkům vidíme zblízka jak papežův úsměv, modlitební zamyšlení, zanícený zrak, vzrušenou tvář, tak i jeho utrpení...

Pramenů bolesti má Jan Pavel II. mnoho. V tomto světě se stal *znamení, kterému se bude odporovat* (srov. Lk 2,34), takže téměř každý den se ocitá na pranýři lidských pomluv, nenávisť a posměchu. Útoky na papeže doléhají jak mrskání bičem a připravují tak bolestné tajemství bičování v růženci jeho života.

Radost začátku jeho pontifikátu rychle pominula. Již první pouť Jana Pavla II. do Mexika připomíná, že papežský růženec bude mít vždy svá bolestná tajemství. V katolickém Mexiku, které s nadšením přijalo Svatého otce, platí dodnes ústava z roku 1917. Jejím schválení předcházelo dění Církvi nepřátelské. V letech 1914-1915 byli mexičtí biskupové žalářováni nebo posláni do vyhnanství, kněží byli vězněni, řeholní sestry vyhnány z klášterů, náboženský kult byl zakázán a církevní

majetek zkonfiskován. To všechno uskutečnilo revoluční osvobozovací hnutí, ve kterém se kolem zednářských lóží se skupili privilegovaní bílí. Ústava z r. 1917 legalizuje nejradikálnější formy boje proti Církvi. Proto také státní činitelé oslovovali papeže »pane Wojtylo«, a to i tehdy, kdy papež prohlásil za blahoslaveného Miguela Augustina Pro, který byl zastřelen v době lidového povstání na obranu katolické víry v letech 1926-29.

K masovému útoku proti Janu Pavlu II. jako nepříteli »teologie osvobození« došlo při jeho první návštěvě v Chile v roce 1987. Levice hluboce zakořeněná v chilské církvi zahájila násilnou kampaň proti návštěvě Jana Pavla II. v této zemi. Mnoho marxisticky orientovaných kněží publikovalo v novinách domácích i zahraničních prohlášení, která měla přesvědčit veřejnost o škodlivosti papežské návštěvy, která může »ještě více upevnit diktaturu«. Stejná skupina poslala jménem levicové mládeže papežské nunciaturě otevřený dopis, který protestuje proti papežské návštěvě. Tento list byl rozeslán do všech katolických škol, aby jej zde podepisovali. Akci organizovalo oficiální církevní pastorační středisko pro školy. Když se návštěva přesto uskutečnila, komunisté se rozhodli, že tuto skutečnost využijí a organizovali na všech místech setkání s Janem Pavlem II. masové manifestace.

K nejbrutálnější akci marxistů došlo během blahověření bosé karmelitánky Terezie od Ježíše de Los Andes (1900-1920), první Chilanky, která byla pozdvižena na oltář. Komunistické bojovky vyzbrojené palicemi, kamením a troubami již několik hodin před akcí urážely katolíky a znevažovaly samotného Svatého otce. Výkřiky a skandování obviňovaly papeže, že bojuje s komunismem (»Tady není Polsko!« »Vrať se k so-

Není svobody bez vazeb. Člověk je odpovědný sám za sebe, za bližní a za svět. Je odpovědný před Bohem. Společnost, která podceňuje odpovědnost, zákon a svědomí, uvádí do pochyb základy lidského života.

Jan Pavel II.

bě!«) a hlasitě skandování mu nedovolilo, aby dokončil svou homilii. Podle svědeckv mnoha komentátorů byla tato slavnost nejen narušena, ale i svatokrádežně zneuctěna.

Od samého počátku byl Jan Pavel II. obviňován z politikaření. Ihned po volbě krakovského kardinála na Petrův stolec připravil O. Bogomolov, expert Sovětské akademie věd, na vládní příkaz zprávu o polském papeži, která byla později v r. 1993 publikována. Představil v ní Jana Pavla II. jako antikomunistu, který ještě jako krakovský arcibiskup praktikoval »vatikánskou expanzi prostřednictvím dialogu«. Autor zprávy se snažil přesvědčit, že volba papeže, »který byl kdysi dělníkem, může morálně podpořit kritiku komunismu«.

Mnohokrát byl zdůrazňován vliv Jana Pavla II. na pád komunismu ve střední a východní Evropě. Michail Gorbačov tvrdil v turinské *La Stampa*, že ke změně by nedošlo bez vlivu Jana Pavla II., který »zdratilizoval problémy této části Evropy na mezinárodní scéně«. Generál W. Jaruzelski tvrdil, že počátkem úpadku komunismu byla první cesta papeže do Polska v r. 1979: »Ona dala impulz ke zrození »Solidarity«, Walesy a toho, co následovalo...«

Na sjezdu Komunistické strany Číny v prosinci 1989 stranictví politikové obvinili Jana Pavla II., že podporuje liberalismus v sovětském bloku. Praktickými důsledky tohoto obvinění byly disciplinární sankce vůči katolíkům věrným Římu. Předcházelo násilné potlačení studentských protestů na náměstí Nebeského

Modlitba u stolu

I u stolu by se měla projevit naše víra. Stydíme se, abychom se nevystavili na odív. Neměla by se však právě v té chvíli žít větší projev naší víry? Více než o společenskou záležitost jde při stolování především o náš vztah ke Stvořiteli všech věcí. Vděčnost se vytrácí z mezilidských vztahů, nejsme ochotni děkovat ani Bohu? Právě v modlitbě před jídlem by měla najít svůj výraz naše vděčnost k nebeskému Otci.

Jídlo jako společenská záležitost

V jedné americké nemocnici chtěli ušetřit personál a zavedli technické zařízení, které po stlačení knoflíku dopravilo jídlo pacientům k posteli. Po nedlouhé době muselo vedení nemocnice experiment zrušit. Léčebný proces se výrazně zpomalil. Jídlo není pro člověka pouhým přijímáním potravy, nýbrž také příležitostí k mezilidským setkáním. Kdo by neměl vzpomínky na pěkné zážitky ze slavnostního stolování: vůně pokrmů, vlídné společenství, vzájemné rozhovory, to vše vytváří působivou sváteční atmosféru. Pěkně připravený stůl přispívá výrazně k formování rodinného prostředí. Těšíme se na to, až zasedne-

me s rodinou ke stolu. Mnoho lidí muselo spolupracovat, abychom my mohli prožít tuto chvíli, jim vděčíme za svůj životní standard. Nezapomínejme přitom, že mnozí se nemohou ani nasytit a bez své viny trpí hladem.

Modlitba u stolu

Jaká by měla být naše modlitba u stolu? Má být krátká. Dlouhá modlitba by mohla vyvolávat nelibost. Může být připojena krátká modlitba vztahující se k jiné záležitosti, zvláště je-li modlitba u stolu jedinou příležitostí ke společné modlitbě celé rodiny. Po krátkém úvodu se pomodlíme Otče náš. Tím především vyjadřujeme, že jsme všichni děti Boží. **Odpuť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům.** Jsme lidé a dopouštíme se chyb. Než zasedneme ke společnému stolu, chceme odstranit vzájemné překážky. Pak kněz, pokud je přítomen, nebo otec, či matka vysloví požehnání. Posvěcujeme a povznášíme každodenní všednost. Myšlenka uvedená v modlitbě může se pak stát výchozím bodem našeho rozhovoru u stolu v rodinném kruhu nebo v jiném společenství.

Podle zahraničních pramenů připravil -Iš-

o míru. Před »podvratnou činností Jana Pavla II.« varoval také komunistický politický aparát ve Vietnamu.

O skutečnosti působení Jana Pavla II. podává nejlepší svědectví symbol, který se nachází u vstupu do vatikánských muzeí: je to část berlínské zdi, široká 2 m a vysoká 3,5 m, vážící 2,5t. V mramorové tabulce, kterou je tento fragment označen, jsou vyryta slova z nástupní homilie Jana Pavla II.: **Nebojte se. Otevřete dokořán dveře Kristu, otevřete je široce jeho vládě, otevřete hranice států a systémů politických i ekonomických. Nebojte se!**

Bolestná část papežského růžence je poznamenána mnoha tajemstvími zla a utrpení současného světa. Útoky na církev, znevažování pravdy víry a mravnosti, roškování civilizace smrti, která je institucionálně podporována, ničení lidské svobody a důstojnosti, růst oblastí ekonomické nouze, nárůst sekt a paranáboženských hnutí, to jsou jen některá zmkla bolestného růžence, která šlehají jako bičem a která papež zahrnuje do svých modliteb a doplňuje svým utrpením. Papežský růžec, jako všechny modlitby k Panně Marii, končí u nohou jejího Syna.

Andrzej Zwolinski

PŘÍKLADY MODLITEB PŘED JÍDLEM (Přednáší je ten, kdo žehná)

NEDĚLE V POLEDNE: Modleme se: Věčný Otče, děkujeme ti, že nám dáváš potřebný pokrm. Dej lidem v třetím světě to, co lidé v blahobytu nesmyslně odhazují. Sláva Otci...

NEDĚLE VEČER: Modleme se: Dobrotivý Bože, dej všem lidem, kteří nám připravili tento pokrm, své požehnání. Posiluj v nás vědomí, že potřebujeme nejen posilu pro tělo, ale také skutky lásky jako posilu na cestě k věčnému životu. Sláva Otci...

PONDĚLÍ V POLEDNE: Modleme se: Věčný Bože, opět jsi nás shromáždil ke stolu. Mnoho lidí spolupracovalo, abychom měli na stole svůj pokrm. Prosíme tě, ved' nás všechny ke společenství, ve kterém se všichni mohou cítit bezpeční a spokojení. Sláva Otci...

PONDĚLÍ VEČER: Modleme se: Všemohoucí Otče, člověk není živ pouze chlebem, ale také tvým slovem. Dej všem lidem spolu s chlebem také poselství, které nám přinesl tvůj Syn. Sláva Otci...

ÚTERÝ V POLEDNE: Modleme se: Bože, děkujeme ti, že nám opět dáváš potřebný pokrm. Požehnej nám, abychom sílu z toho pokrmu správně využili ke tvé slávě. Sláva Otci...

ÚTERÝ VEČER: Modleme se: Dobrotivý Otče, ty chceš, abychom přijímali nejen pokrm, ale abychom přijímali také navzájem jeden druhého. Dej, ať jsme všichni jedno, i když odejdeme od tohoto stolu.

STŘEDA V POLEDNE: Modleme se: Pane Ježíši Kriste, není to samozřejmé, že můžeme zasednout k prostřenému stolu. Děkujeme ti za tento pokrm, který nás posiluje, abychom mohli konat svou práci. Nedovol, abychom zapomínali, že je mnoho těch, kteří nemají co jíst. Sláva Otci...

ČTVRTEK V POLEDNE: Modleme se: Odplat', Bože, všem, kteří nám prokázali dobro, životem věčným. Sláva Otci...

ČTVRTEK VEČER: Modleme se: Dobrotivý Bože, tvůj Syn posloužil svým učedníkům, než s nimi zasedl k poslední večeři. Prosíme tě, dej, ať zůstáváme vždy v jeho společenství. Sláva Otci...

PÁTEK V POLEDNE: Modleme se: Děkujeme ti, všemohoucí Bože, že naše tělo posiluješ dary této země. Naplň také naše srdce láskou k tobě. Sláva Otci...

SOBOTA V POLEDNE: Modleme se: Pane, náš Bože, ty jsi nás všechny přivedl do tohoto společenství. Naprav všechny jeho chyby a dej nám sílu k vzájemnému odpuštění. Sláva Otci...

SOBOTA VEČER: Modleme se: Pane Ježíši Kriste, ty jsi na znamení odpuštění zasedl ke stolu spolu s celníky a hříšníky. Dej nám účast na tvé hostině věčné slávy. Sláva Otci...

* * *

Otevři, Bože, naše oči pro zázrak chleba, pro zázrak země, která je plná tvé dobroty. Otevři naše oči, abychom viděli tebe, pravého Hostitele, který nám dává každodenní chléb. Otevři naše oči, abychom viděli ty, kteří strádají hladem, abychom byli vnímaví pro utrpení lidí, které zranila nenávisť kvůli pokrmu. Dáváš nám chléb a dáváš nám svou lásku. Dej, ať i my dáváme dále to, co jsme přijali, lásku i chléb. Amen.

Otec vás miluje

Poselství Jana Pavla II. k XIV. světovému dni mládeže o Květné neděli 28. března 1999

Otec vás miluje. (Srov. J 16,27) To je téma XIV. světového dne mládeže, který se bude slavit v místních církvích o Květné neděli 28. března 1999. Mladí přátelé, přijměte lásku, kterou vám Bůh dává jako první. Zůstávejte zakotvení v této jistotě, která jediná je schopná dát smysl, sílu a radost vašemu životu.

Dříve než vystoupil k Otci, svěřil Ježíš Církvi službu smíření (srov. J 20,23). Abychom získali od Boha odpuštění, nestačí tedy pouze vnitřní lítost. Smíření s ním je možno dosáhnout skrze smíření s církevním společenstvím. Proto ke smíření viny dochází v konkrétním svátostném gestu: lítosti, vyznání hříchů a předsevzetí nového života před služebníkem Církve. Bohužel, čím více současný člověk ztrácí pojem hříchu, tím méně cítí potřebu Božího odpuštění: z toho vzniká mnoho problémů a nesnáží naší doby. V tomto roce vás zvou, abyste znovu objevili krásu a bohatství milosti ve svátosti smíření a pročtli znovu pozorně podobnost o marnotratném synu, ve kterém je položen důraz nejen na hřích, ale také na Boží něžnost a milosrdenství. Naslouchejte Slovu spojte s modlitbou a v rozjímání, obdivu s jistotou řekněte Bohu: »Potřebuji tě, počítám s tebou, abych mohl existovat a žít. Ty jsi silnější než můj hřích. Věřím, že máš moc nad svým životem, věřím ve tvou schopnost zachránit mě takového, jaký nyní jsem. Rozpoemeš se na mě, odpusť mi!«

Podívejte se »dovnitř«. Dříve než proti zákonu nebo morální normě je hřích zaměřen proti Bohu (srov. Ž 51,6), proti bratrům a proti vám samým. Postavte se čelem ke Kristu, jedinému Synu Otce a vzoru pro všechny bratry. Jen on nám ukazuje, čím máme být vůči Otci, vůči bližním, vůči společnosti, abychom byli v míru se sebou samými. Zjevuje nám to skrze

evangelium, které je s Ježíšem Kristem zcela totožné. Věrnost k jednomu je mírou věrnosti k druhému. Vychutnejte s důvěrou svátost smíření: vyznáním vin osvědčíte vůli uznat svou nevěrnost a skoncovat s ní; osvědčíte potřebu obrácení a smíření, abyste znovu našli pokojné a plodné postavení Božích dětí v Ježíši Kristu; vyjádřte svou solidaritu vůči bratrům, kteří jsou také zkoušeni hříchem (srov. KKC 1445).

Konečně přijměte s vděčností rozhrěšení, které vám dává kněz: je to okamžik, ve kterém Otec vyslovuje nad kajícím hříšníkem slovo, které dává život: *To je můj syn, který se mi vrátil živý*. Zdroj lásky dává znovuzrození a uschopňuje vás překonávat egoismus a milovat s větší intenzitou.

Miluj Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí. To je největší a první přikázání. Druhé je podobné: Miluj svého bližního jako sám sebe. Na těch dvou přikázáních spočívá celý Zákon i Proroci. (Mt 22,37-40)

Ježíš neříká, že druhé přikázání je totožné s prvním, nýbrž že je podobné. Obě přikázání nejsou tedy zaměnitelná, jako by bylo možné vyhovět automaticky přikázání lásky k Bohu tím, že zachováme lásku k bližnímu, nebo naopak. Ona mají každé svou vlastní opodstatněnost a je třeba dbát na každé z nich. Ježíš proto spojuje jedno s druhým, aby všem bylo jasné, že jsou navzájem těsně spojena: není možné zachovávat jedno, aniž bychom prakti-

kovali druhé. »Jejich nerozlučnou jednotu dosvědčuje Ježíš slovy i životem: jeho poslání vrcholil na kříži, který znamená vykoupení a znamení jeho neoddělitelné lásky k Otci a k lidstvu.« (Verit. spl. 14)

Abychom věděli, zda opravdu milujeme Boha, je třeba ověřit, zda milujeme vážně bližního. A chceme-li ověřit svou lásku k bližnímu, je třeba se ptát, zda opravdu milujeme Boha. Protože *kdo nemiluje svého bratra, kterého vidí, nemůže milovat Boha, kterého nevidí* (1 J 4,20), *a podle toho poznáme, že milujeme Boží děti, jestliže milujeme Boha a zachováme jeho přikázání* (tamt. 5,2).

V apoštolském listě *Tertio millennio adveniente* jsem vyzval křesťany, aby s větší rozhodností zdůraznili přednostní zaměření Církve na chudé a osoby na pokraji společnosti (51). Jedná se o pozornost »přednostní«, nikoliv vylučnou. Ježíš nás vyzývá, abychom milovali chudé, protože oni zasluhují obzvláštní pozornost právě pro svou zranitelnost. Oni, jak je známo, jsou vždy početní, a to i v zemích, kterým se říká bohaté, a to i přes to, že dobra tohoto světa jsou určena pro všechny! Každá situace chudoby naléhá na křesťanskou lásku každého z nás. Ona se proto musí stát i úkolem sociálním a politickým, protože problém chudoby ve světě závisí od konkrétních podmínek, které musejí přetvářet muži a ženy dobré vůle, strůjci civilizace lásky. »Struktury hříchu« není možno překonat jinak než spoluprací všech v ochotě »vydat se« pro druhého, místo abychom jej vykořisťovali, a »sloužit mu«, místo abychom jej utlačovali (srov. enc. *Sollicitudo rei socialis*, 38).

Drahá mládeži, vyzývám vás zvláštním způsobem, abyste se chopili konkrétních iniciativ solidarity a dělili se s těmi nejméně bohatými. Účastněte se velkodušně některého projektu, které v různých zemích uskutečňují

„Čím více současný člověk ztrácí pojem hříchu, tím méně cítí potřebu Božího odpuštění: z toho vzniká mnoho problémů a nesnáží naší doby...“

Jan Pavel II.

vaši vrstevníci v projevech bratrství a solidarity: bude to způsob, jak »splatit« Pánu v osobě chudých alespoň něco z toho všeho, co on dal vám šťastnějším. A bude tak možné, aby se to stalo také bezprostředně viditelným výrazem nejzákladnějšího rozhodnutí: že orientujete svůj život rozhodným způsobem k Bohu a k bližním.

Maria shrnuje ve své osobě celé tajemství Církve, je »vyvolenou dcerou Otce« (TMA 54), která dobrovolně přijala a ochotně odpověděla na Boží dar. Dcera Otce zasloužila stát se Matkou jeho Syna: *Ať se mi stane podle tvého slova* (Lk 1.38). Je Matkou Boží, protože je dokonalou dcerou Otce. V jejím srdci není jiné tužby, než aby podporovala křesťany v jejich poslání žít jako Boží děti. Jako nejněžnější Matka vede je ustavičně k Ježíši, aby ho následovali a učili se od něho rozvíjet svůj vztah k nebeskému Otci. Jako na svatbě v Káně je vyzývá, aby udělali všechno, co jim Syn řekne (J 2,5), protože ví, že to je cesta, jak dojít do domu *milosrdného Otce* (srov. 2 Kor 1,3).

XIV. světový den mládeže, který se bude slavit letos v místních církvích, je posledním před velkým jubilejním setkáním. Zahrnuje tedy v sobě zvláštní vztah k přípravě na Svatý rok 2000. Modlím se, aby se stal pro každého z vás příležitostí k obnovenému setkání s Pánem života a jeho Církví. Svěřuji Marii vaši cestu a prosím ji, aby připravila vaše srdce na přijetí Otcovy milosti, abyste se stali svědky jeho lásky. S těmito pocity vám přeji rok bohatý na víru a na evangelizační úsilí a ze srdce vám všem žehnám.

Vatikán 6. ledna 1999,
o slavnosti Zjevení Páně.

Heřman Josef

Vilém Hünermann

XXXII.

„Ptal ses mě, Petře, jestli by moje ruce dovedly uzdravit tvé srdce. Tak daleko nesahá moje dovednost. Ale znám někoho, kdo tomu rozumí, jednoho mnicha v jednom klášteře, který je omilostněn od Boha. Ten ti pomůže zotavit tvou zlomenou duši.“

„Kdo je ten mnich? Kde bydlí?“ ptal se nedočkavě Petr a chytl umělce za loket.

„Je to pater Heřman v premonstrátském klášteře Steinfeld! Běž k němu!“

„Ne, k němu ne, to nemohu! Nemohu vydržet jeho pohled!“ vykřikl Petr. „Nemohu, dokud nevykonám pokání! Pokání!“

„Máš pravdu! Vždyť ty sám znáš cestu. Pokání uzdraví tvé srdce a dopřeje mu pokoj.“

„Jak mohu činit pokání?“ zanařikal Petr. Zamyšleně přejel mistr rukou přes schránu pro Tři krále. Pak řekl: „Tři králové táhnou znovu do Svaté země, nejmocnější světa, tři králové západu, Fridrich, císař Němců, Richard Lví srdce z Anglie a Filip, král francouzský. Ti vzali kříž na svatou cestu. Čiň pokání a vezmi ten kříž! To ti dopřeje pokoj!“

Tu Petr s výkřikem chytl umělcovu ruku, pevně ji stiskl a jeho zuboženým obličejem přejel záblesk radosti. Pak spěšně zmizel do tmy.

Svatá bouře šla evropskými zeměmi.

Hrozné zprávy přicházely ze Svaté země. Mocný sultán Saladin porazil křesťanské vojsko, řádoví rytíři, kteří padli do jeho rukou, nevyvázli živí a mnoho zajatců dal bez milosti popravít. Pak oblehl Saladin Jeruzalém. Byly to nekonečné hrůzy, kterými trápil svaté město. Když je dobyl, přeměnil kostely a kláštery na koňské stáje, strhl všechny kříže a s opovržením je vlá-

čel bahnem ulice. Všechny zvony byly rozbity.

Křik hrůzy šel křesťanskými zeměmi. Harfy s láskyplnými písněmi zmlkly, místo toho zněly plamenné písně vyzývající ke křížové výpravě. Rytíři se chápali svých mečů a slib míru byl odpřisáhnut na sedm let pod hrozbou klatby. Během svaté války měl umlknout každý svár a spor. Ženich se vytrhl z náručí nevěsty a chápal se kříže. Chudí i bohatí spěchali pod svatý prapor. Papeži Urbanovi při zprávě o pádu Jeruzaléma puklo srdce. Ve spěchu zvolili kardinálové nového pána církve, Řehoře VIII. Přisahali, že se účastní křížové výpravy pěšky. Francouzský král vzal z hrobu svého otce poutnickou hůl a říšskou korouhev Francie. Richard Lví srdce prodával polnosti a hrady, aby mohl vyzbrojit křížovou výpravu.

Ale jako první se chopil kříže nejstatečnější německý císař – Fridrich. Svolal své vedoucí muže křížovému sněmu do Mohuče, který nazýval dvorním dnem Krista. Císař si nesedl na trůn, neboť Kristus je pánem říše. „Kristus vládne, Kristus vítězí,“ byl pochodový pokřik německých křížácků. Na jaře roku 1189 se vydalo křížácké vojsko do svaté války. Patnáct set Koliňanů se účastnilo křížové výpravy. Vysoko vpředu vlály korouhve se svatým Petrem a třemi korunami. Rytíře Heřmana z Rodenkirchenu, který kvůli křížové výpravě dal do zástavy celý svůj majetek, následoval jeden, z jehož očí zářila svatá touha a odhodlání k boji i utrpení. Červený Petr činil svoje pokání v císařském vojsku.

Také do klidného kláštera ve Steinfeldu zasáhly vlny neklidných časů. Pater Egbert táhl s bojovníky jako polní kaplan.

„Jestli na mě někdo z těch Turků sáhne, budiž mu nebe milostivo!“ smál se statný Frís, když se loučil se spolubratry. Hodně starších scholárů i bratří vyměnilo hábit za kroužkovou košili a odešlo do Kolína, aby se připojili ke křížové výpravě. Mladší klášterní žáci si na křížovou výpravu hráli a rány, které padaly, byly často tvrdé. Křik křížácků a Turků často hlasitě zaléhal až do tichých cel mnichů.

Tlustý pater Arnulf nejprve reptal proti dnu postu v týdnu navíc, který je zaveden po dobu křížové výpravy. Ale nakonec ho uspokojilo, že také mohl přispět svou troškou ke zdaru křížové výpravy.

Jednoho dne zvonil Heřman celou půlhodinu na zvon Panny Marie na prosbu za zdar křížové výpravy. Jeho modlitby byly vroucnější než jindy a v sebezáporech byl na sebe přísnější. Prosil Boha o nějaké utrpení, aby se on, který zůstal doma, mohl také podílet na velké oběti křížácků.

Bůh mu daroval bolest, dal mu kalich utrpení, naplněný až po okraj.

Tělesné bolesti začaly trápit patera Heřmana. Bolesti žaludku mu dnem i nocí nepopřály ani trochu klidu. Často mu připadalo, jako by zevnitř hořel. Každé sousto chleba mu připravovalo vnitřní utrpení. Ale Heřman neměl sám se sebou slitování. Skoro nespál.

„Můžeme spát, až křížová cesta skončí!“ říkával spolubratřím, kteří se mu snažili vymluvit jeho přehnanou askezi. „Ted musíme bdít, modlit se a trpět!“

A stále znovu bylo vidět Heřmana před svatostánkem. Celé noci volal k Bohu, přestože jeho tělo se často vzpíralo přívalem bolesti:

„Ještě, Bože, nech mne ještě víc trpět!“ A Bůh seslal na svého služebníka ještě víc bolesti. A netrpělo jen tělo, ale i duše. Bůh mu vzal všechnu útěchu z modlitby. Ten, který tak často

S každým z nás má Bůh své zvláštní dějiny lásky...

přebýval v Boží blízkosti plně jasu, byl teď uvržen do temnoty. Bylo to tak, jak si to chlapec Heřman tak často přál – Pán ho vzal k sobě na kříž. Jeho tělo bylo naplněno bolestí a jeho duše byla naplněna největším utrpením, odloučením od Boha.

Ted' Heřman často v noci klečel před svatostánkem a prosil Boha o světlo, ale pro osamělého mnicha v temnotách nezářila žádná hvězda. Jeho duše křičela: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?“

Spolubratři ho nepoznávali. Heřman byl často vyděšený. Když ho chtěl někdo potěšit, odmítal to se slovy: „Co zможou lidská slova, když Bůh mlčí!“

Heřman už v modlitbě nenacházel žádné potěšení a ve svátostech pro něj nebyla žádná síla. S chvěním přicházel sloužit mši. Trásl se před velkými svátky, jako se z nich dříve radoval.

Jak mu dřív byly milé svátky Panny Marie a s jakou bolestí je teď prožíval! O vigiliích před slavnostmi se cítil velice nešťastný, od Boha odtržený, zapomenutý od nebeské Matky a odloučený od společenství svatých.

Pokračování příště

Křehké rekviem

Za dlouhá léta exilu jsem napsal hezkou řádku nekrologů o významných osobnostech, a neměl jsem nikdy nedostatek slov, díky a oslav. Ovšem smutky a slzy jsme si tehdy nemohli dovolit, to bychom utonuli.

Najednou ale stojím před rakví paní Anny Koblihové, ženy bez světských vavříků a hodností, a jsem bezradný. V krku mám knedlík a jsem nakřehko. Čím to je? Cítím, že vím. Často to veliké břeme za samozřejmost a to největší nejsme schopni ani pojmout.

Paní Koblihová totiž od mého narození vstoupila neslyšně do řádu Velké legie a nosila jeho stužku. Stužka se skládá z barevných písmenek **máma!**

MÁMA, s přídavným jménem česká.

Opravdová česká máma! A kampak se na tenhle řád mohou dotahovat všechny tituly a naleštěné metály světa!

Osobně měla navíc všechna m...

Byla mírná, milá, milující, milovaná a vždy moderní ... a kolik by se dalo více vyjmenovávat! Například byla skvělá moučníkářka. Neměla ráda smutky. Konečně už v její rodině, u Křesadlů, bývalo vždy veselo. Bratr Lojzík hrával na kytaru a nejmladší sestra Boženka zpívala rovným dívčím sopránkem. Žertů nikdy nechybělo.

Maminka byla z generace, která prožila dvě světové války, dvě revoluce (jednu pravou, kdy tekla krev, druhou, tu sametovou, kdy odtekly zemi jen peníze). Zažila dvě okupace, jednu od nepřátel, tu druhou od přátel, a jednu velkou mobilizaci.

Za první světové války její maminka čekala Lojzicka a nemohla dlouho stát, a tak Aninka jako docela malá holčička prostála samotná dlouhé fronty na chleba. Vždy alespoň kousí-

ček přinesla. O něco větší vítala tatínka, osmahlého vojáka, když se z vojny vracel. A on prý, jak ji uviděl a poznal, důvěrně dýchl: „Ty musíš být Andulka Křesadlová!“ Zvedl ji do náručí a dal jí mužsky zarostlou pusou, až se jí zatajil dech. Jak byla na něj hrdá!

Dívěnka povyrosla a napsala svoji první skutečnou báseň „Sudičky z Hodonína“. Škola ji vybrala a ona svoji básničku četla na Hradě panu prezidentu Masarykovi k narozeninám.

Dívěnka dorostla do vdavek se švarným vojákem a vstoupila do té Velké legie, jak už víme.

Přišla mobilizace, a potom slyším její slova z rána 15. března 1939 do svého probuzení. „Miloušku, táta už musel do kasáren. Němci nás obsazují!“ Do tmy venku padal smutný vlhký sníh.

Maminka byla také vzorná hospodyně a výborná kuchařka. Za války vynalézavě sháněla aprovizaci a starala se všemož-

ně o rodinu a jak přežít léta tvrdé okupace. Dokonce na vršovickém balkóně vykrmovala husu... Milovala své.

Když pak konečně Český rozhlas 5. května 1945 volal o pomoc, řekla otci: „Bohouši, musíš jít!“ Než si oblékl po léta pečlivě ošetřovanou uniformu československého důstojníka, namazala mu dva krajíce domácí paštikou: „Jíst se musí – nevíš, kdy se budeš moci vrátit!“ a vstrčila mu je do kapsy vojenského koženého kabátu.

Byla vždy loyální manželkou a velkou otcovou oporou.

Vykonala hodně dobrého a vznešeného – ale vždy bez okázalosti. Pro mne osobně i mé přátele byla modelem pravé české matky. Nikdy mě vážně výchovně netrestala. Vychovávala s mazlením. Nejsilnější výstrahou pro mne bylo její: „...to by mne bolelo – to bych plakala...“ Toho jsem se vždy bál a hned udělal, co mi řekla. Byla rozený optimista. Ráda se smála a svůj optimismus dovedla i v nejtěžších chvílích rozdávat. Připomínala, když bylo všude trudno, některé veselé historky našeho společného života... Alespoň jednu na vzoreček.

Když jsem byl asi čtyřletý kluk, rád jsem na lavici u kamen s maminkou při vaření filozofoval a houpal se v podřepu, s bradou na obejmutých kolenou. Jednou, když maminka dělala palačinky, seděl jsem nad mísou na zadělávání, plnou řídkého těsta. Nějak jsem se přehoupl a hlavou rovnou do široké nádoby. Jak jsem prudce vstal, mísa mi zůstala na hlavě přilepená a já prý křičel: „Mami, já se topím!“ Musela to být podívaná k popukání. Těsto teklo po mně a všude. Jak ve filmu *Laurela a Hardyho*. Tatínek měl přijít za chvíli k obědu. Maminka ale vyřešila všechno. V minutě jsem seděl ve vaně. Náhradní jídlo připravila v mžiku, kuchyň uklidila a tatínek ani nic nepoznal.

∞

Nejstarší český salesián zemřel

Po kněžském a řeholním životě naplněném láskou a obětí byl povolán Pánem k setkání tváří v tvář salesián P. Antonín Dvořák.

Narodil se 15. 5. 1907 ve Chvojnově u Pelhřimova. Roku 1925 odjíždí do Itálie k salesiánům. O dva roky později se stává salesiánem. Roku 1935 je vysvěcen na kněze v Lublani. V letech 1939-1948 je novicmistrem v Ostravě, Ořechově a Hodoňovicích. Dva roky po jmenování inspektorem – provinciálem je roku 1950 internován s řeholníky v Oseku a Želivě. V roce 1953 je odsouzen na 21 let, která prožívá ve vězeních Mírov, Leopoldov, Valdice a v dolech Jáchymov a Příbram. Po 13 letech vězení je propuštěn na amnestii a může konat pouze pomocné dělnické práce. Posledních 28 let života je duchovním správcem v domově sv. Antonína u sester sv. Karla Boromejského v Moravských Budějovicích, kde umírá v sobotu 20. 2. 1999 ve věku nedožitých 92 let.

S drahým spolubratrem jsme se rozloučili **ve čtvrtek 25. 2. ve farním kostele v Moravských Budějovicích.**

Po zádušní mši svaté byly jeho ostatky uloženy do salesiánského hrobu na hřbitově **v Praze-Ďáblicích.**

Odplaťme zemřelému svými modlitbami jeho lásku, kterou v životě tak štědře rozdával.

Spolubratři salesiáni a salesiánská rodina

Babylónská věž, nebo večeřadlo?

Čeho je srdce plno, to ústa mluví. (Mt 12,34)

Tento Ježíšův výrok by se měl stát součástí našeho myšlení. Neboť pravda těchto několika slov je zřejmá: člověk mluví, hovoří, diskutuje, dokonce i sám se sebou, o tom, čím se zabývá jeho srdce, o co se stará, co miluje, čím žije každý den, co je pro něho důležité a nejdůležitější. Zaposlouchejte se do toho, o čem mluví vaše okolí, a uvidíte, čím a proč žije...

Já si chci nyní všimnout, jak tyto zájmy utvářejí náš jazyk, který stále více přestává být nástrojem dorozumění. Proč? Protože plíživě, dokonce ve vlastním domě, začínáme hovořit rozdílnými jazyky.

Zaposlouchejte se do mluvy dorůstající mládeže, která není kultivována literaturou, lekcemi rodného jazyka, mluvou rodičů, ale americkými animovanými filmy a programy. Je to jakási

° Ráda zpívala písničku z první republiky „Vesele, jen vesele život musíš brát, když se tváříš kysele, kdo tě má mít rád!“ Při mém odchodu do exilu v osudném roce 1968 mi řekla: „Muž musí vykonat, co cítí, že musí vykonat!“ My, daleko od domova, jsme pak v naší rodině té její písničky pozměnili druhou řádku na „... když to nejde po dobrém, tak se musíš prát.“ A to se stalo našim heslem.

Život pokračuje. Maminka – babička – teta, i když dnes vstupuje do toho hlavního, totiž do života věčného, bude vždy s námi. Když jsme se o Vánocích naposledy viděli, řekla mi s rozhodnou pevností v hlase: „Bůh je!“ ... a tak, jako že vše ostatní je jen marnost. Přikývl jsem.

Celého člověka poznáváme teprve až ve smrti. Amen.

*Praha, 23. ledna 1999
Bohumil Kobiha*

směska žargonů: technického, magického, kriminálního, mytologického atd. Musím zde bohužel nechat stranou otázku, jaký to má vliv na sotva se rozvíjející myšlení, protože chci upozornit, že souvěkovci se tímto jazykem vzájemně dorozumívají, ale pro dospělé je stále obtížnější se s nimi domluvit a vstoupit s nimi do rozhovoru.

Zaposlouchejte se do mluvy pubertální mládeže, která je formována kontrakturním písmem, videoklipy, zvlgarizovanou angličtinou, valkmanovým rámusem, pseudomystikou New Age, žargonovými výrazy. Je to jazyk diskotekových lokálů, parčíků ovládaných »prkénkáři«, ale stále obtížnější je jim navázat dialog s rodiči, učiteli, soudnými lidmi, lidmi kultury, velké tradice, náboženství. Tímto jazykem není možno diskutovat o hodnotách, o duchovních potřebách, o důstojnosti člověka a jeho vnitřních dramatech.

Ale všimněme si, jak i jazyk nás dospělých se přetváří vlivem reklamy, bulvárních tiskovin, pseudolékařských sloganů, anglojazyčnými zkomoleninami odvozenými z kapitalistického slangu a seriálového žargonu.

Hodí se takový jazyk k rozhovorům o smyslu života, o ideálech, o tom, co je posvátné, o literatuře, svědomí, o Bohu? Nepřipomíná vám to babylónskou věž? Nezpozorovali jste, že čím obtížnější je opravdové dorozumění, tím snazší je podezřívání, nevraživost, odcizení mezi generacemi a skupinami společnosti? Neobáváte se, že když skončí možnost vzájemného dorozumění, nezbude, než spolu »promlouvat« prostředky násilí?

Proto je velmi důležité, abychom chránili naše domovy před chorobou Babelu. Domov by měl mít spíše podobu večeřadla,

prostoru, kde se konala poslední večeře, kde Spasitel navštívil v neděli po zmrtvýchvstání své učedníky, kde dlela na modlitbách Maria s apoštoly, až na ně sestoupil Duch svatý. Večeřadlo nebylo svatyní, ale domem, kde se jedlo, spalo, rozmlouvalo tak, že si všichni navzájem rozuměli ve věcech lidských i Božích.

Podívejme se, kolik je dnes nedorozumění kolem slova »láska«. Každý mu rozumí po svém, kdekdokdy si je pro sebe přizpůsobuje. Ve večeřadle, kde zazněla slova »Milujte se tak, jak já jsem miloval vás«, byla také znamení, která na toto téma mluvila výmluvněji než slova: umývání nohou, chléb, který se stal Tělem, které se za nás vydává, víno, které se stává Krví za nás prolitou. Nemá být každý domov prostředím takové lásky, té nejobyčejnější, a přece nejpravdivější? Doma se nemiluje »různě«, protože zde buďto je láska přítomná, anebo zde není. Láska zde musí být pro všechny JEDNOZNAČNÁ, především když se čas od času připomenou její vlastnosti (je trpělivá, nehledá svého prospěchu, nehněvá se... 1 Kor 13, 1-13). Tak jednoznačnou lásku nám představuje Bůh, jestliže se soustavně dokresluje

jeho pravda, jeho tvář, jeho tajemství ve společné modlitbě, četbě, rozhovorech a ve všem, co se zde den po dni děje. Tak jednoznačné mohou být pro všechny zákony svědomí, jestliže se nejen připomínají Boží příkázání, ale společně se usiluje o jejich porozumění, především s katechismem v ruce. Z toho pak se rodí JEDNOZNAČNOST, jak být člověkem, občanem, rodinou, křesťanem, Církví... Čím více jednoznačných slov a pojmů pro vystižení vážných a důležitých věcí, tím více je i porozumění v těchto záležitostech; tím více je pak také možné dorozumění mezi lidmi, tím lépe rozumí také každý sám sobě, a to všechno je důležitá složka rodinné lásky.

Takové rodinné prostředí nasycené vzájemnou láskou může nejlépe formovat společnou řeč, společné myšlení i svědomí. Bylo by to velmi dobré, pro vás, pro společnost i pro Církev, kdyby váš domov byl, stával se, pokud už není, večeřadlem. Babylónská věž rozdělila lidi i jazyky, ale z večeřadla vyšli apoštolové, jejichž řeči všichni rozuměli. Nedovolme, aby nás anonymní »někdo« v tomto světě, tak připomínajícím onu věž, symbol arogance a samolibosti, oloupil o vzájemné porozumění.

*Rodzina Radia Maryja 6/98
Překlad -Iš-*

Zemřel první český rektor Nepomucena

Mons. ThDr. František Planner, první český rektor římské papežské koleje Nepomucenum, zemřel 15. 2. v Římě ve věku 86 let.

František Planner se narodil 9. 12. 1912 v Praze. Po studiích na Lateránské univerzitě byl v roce 1936 v Římě vysvěcen na kněze. V roce 1947 byl vyslán českými biskupy jako vicerektor do římského Nepomucena. Od roku 1950 vykonával funkci sekretáře Křesťanské akademie v Římě a v letech 1963-1977 byl prvním českým rektorem Nepomucena. V roce 1977 byl jmenován kanovníkem římské patriarchální baziliky Panny Marie Větší (S. Maria Maggiore) a apoštolským protonotářem. V roce 1992 jej pražský arcibiskup Miloslav Vlk jmenoval kanovníkem Kolegiální kapituly Všech svatých na Pražském hradě.

Mons. Planner byl 16. 2. pohřben v kryptě kanovníků v bazilice Panny Marie Větší. Na jeho poslední cestě jej doprovodilo společenství českých a moravských kněží a bohoslovců s představiteli Nepomucena a krajané, kteří žijí v Římě.

ČBK

21. března – Den uprchlíků

Letos připadá den uprchlíků, který naše biskupská konference stanovila na neděli nejbližší svátku sv. Josefa, na první jarní den. Kéž je tedy znamením naděje pro tyto nešťastné lidi, kteří bloudí v cizích zemích bez domova a často i bez rodiny! Jsou jich dnes miliony, vyskytují se na všech kontinentech, a s většinou z nich si nikdo neví rady.

Setkáváme se s nimi i v naší vlasti. Mluví jinou řečí, vyznávají většinou jiné náboženství, někteří dokonce dráždí i barvou své pleti. Mnozí asi sami litují, že se nechali svést nesvědomytými převaděči. Co s nimi ale máme společného my? – řeknete si.

Co s nimi máme společného? To je otázka, která jítí naše svědomí. Nutí nás přiznat barvu. Zda chceme být jako Kain, který se necítil odpovědným za osud svého bratra, anebo zda v našem srdci zaznívá slovo evangelia: „Cokoliv jste učinili jednomu z těchto mých nejmenších bratří, to jste učinili mně.“ Jistě, jejich problémy by měly řešit státy, kterými se ubírají. Někteří z nich by snad neměli být ani vpuštěni do naší země. To všechno je asi pravda, ale co dělat, když je potkáte? Když za takovým pracovníkem Charity přijde žena, která kdesi v lese při hranicích porodila dítě, pro které nyní nemá ani pleny? Že to byla od ní nesevědomitost v takovéto situaci se vydat na cestu? Ale co když jí šlo o život, vlastně o ty dva životy, i o ten, který nesla ve svém lůně? V „civilizované“ Evropě se takovéto případy řeší často jinak. Tito prostí lidé však mají k životu, ke každému lidskému životu, posvátnou úctu. Máme je za to pokárat?

Na přelomu let 1949/50 se nacházelo v podobné situaci mnoho našich krajanů. Utíkali, aby si zachránili život před řádním komunistické hrůzovlády a ocitli se s holýma rukama v Německu vyhladovělém válkou. Měli to také těžké, ale byli většinou vzdělání, uměli cizí řeči, dovedli se hájit. Dnešním uprchlíkům tyto předpoklady často chybí. Nevědí si rady, jsou bezbranní, ale jsou tu, stali se našimi „bližními“. A tu o nich platí to, co o bližních říká evangelium. Jistě, my máme své vlastní problémy. Máme stále hlouběji do kapsy. Měli jsme povodně, máme své nezaměstnané a své vlastní bezdomovce. Ale zde před námi stojí někdo, kdo přesto naši pomoc potřebuje. Nemá žádné doklady, nemá žádné právo, právně vlastně ani neexistuje. Jeho jméno je pouze „bližní“. Anebo snad Josef? Anebo snad Maria? Anebo se snad to jejich děťátko jmenuje Ježíš? To, co pro ně

uděláme, platí přece jemu, Ježíšovi. Jaké pěkné písně dovedeme o Vánocích Ježíškovi zpívat. On ale dnes čeká zřejmě na něco jiného. Na konkrétní pomoc, na pomoc nejubožejším ze svých bratří.

Díky Bohu všechny naše diecézní Charity mají pracovníky, kteří tuto službu lásky konají za nás. Někdy přímo u hranic, někdy ve městech anebo v uprchlických táborech, v podmínkách opravdu nesnadných. Jejich domácí Charita, která je vysílá, má však už tolik problémů, že je nemůže vybavit dostatečnými prostředky. Jediná příležitost, jak pro ně získat fondy, je právě tento Den uprchlíků. Jediná příležitost v roce. Postní doba je dobou dobrých skutků. Postit se znamená něco si odříct, abychom to mohli obětovat druhým. Potřebným bližním. Třebas těm uprchlíkům, kteří jsou v situaci svaté Rodiny po útěku do Egypta. Kolik letos dostanou? Kolik jim pošlu já? Charita čeká na Vaše dary. Číslo účtu Charity Vaší diecéze najdete níže. Předem Pán Bůh zaplat!

Za Českou biskupskou konferenci
+Jaroslav Škarvada
předseda komise pro pastorační migrantů

Číslo kont diecézních a arcidiecézních charit:

DCH Brno: 1583741-621/0100
DCH České Budějovice: 1000039938/5500
DCH Hradec Králové: 2511883/5100
DCH Litoměřice: 174441-471/0100
ACH Olomouc: 681448-811/0100
DCH Plzeň: 2648062/5100
ACH Praha: 749-011/0100
DCH Ostrava-Opava: 196366370257/0100
SE Praha: 941-011/0100
sbírkové konto sv. Anežky:
182-941-011/0100

EXERCICIE V KLÁŠTEŘE KAPUCÍNŮ V PRAZE NA HRADČANECH, R. 1999

- Pro mládež od 18 let 4. 4. (od 18.00 hod.) – 8. 4. (do 12.00 hod.)
- Pro mladší manžele 22. 8. (od 18.00 hod.) – 28. 8. (do 12.00 hod.)
- Pro dospělé muže i ženy 10. 10. (od 18.00 hod.) – 16. 10. (do 12.00 hod.)
- Pro dívky do 18 let 26. 12. (od 18.00 hod.) – 31. 12. (do 8.00 hod.)

Přihlášky: Exerciční dům, Provincie kapucínů v ČR, Loretánské nám. 6, 118 00 Praha 1

BENEDIKTINSKÁ SPIRITUALITA

Příští setkání zájemkyň se uskuteční v sobotu 20. března 1999 od 9.00 hod. v Arciopatství sv. Markéty v Praze-Břevnově. Oběd je zajištěn, pro mimopražské je i možnost přenocování. Prosíme, přihlaste se předem na tel. 02/33 35 15 65.

PSYCHOLOGICKÉ ASPEKTY DUCHOVNÍHO ŽIVOTA

Na toto téma promluví **prof. PhDr. Vlad. Smékal, CSc.**, v pátek 12. 3. 1999 od 17.00 hodin v Centru dětských odborných zdravotnických služeb („Bílý dům“), Žerotínovo nám. 6, Brno.

Přednášky s tematikou na pomezí mezi teologií, medicinou i jinými obory pořádá v „Bílém domě“ Kolegium katolických lékařů každý druhý pátek v měsíci, vždy od 17.00 hod.

V dubnu (9. 4.) se představí některá novější hnutí v církvi – například **fokoláre, Cursillo a komunita Emanuel**. Večer koordinuje **prof. MUDr. Augustin Svoboda**.

Generální sekretář České biskupské konference, **Mons. ThDr. Karel Simandl** promluví 14. 5. o **sněmu české církve a o aktivitách České biskupské konference**.

O **postavení a poslání jáhnů v současné církvi** promluví **Mgr. J. Můčka a ing. J. Zachoval, CSc.**, v pátek 11. 6. 1999. Přednášky jsou přístupné širšímu okruhu zájemců.

Centrum pro rodinný život v Olomouci zve všechny, kteří z různých důvodů (neprovdání se, ovdovění, nebo rozvod) zůstali sami na výchovu svých dětí, na

SETKÁNÍ PRO ROZVEDENÉ A OSAMĚLÉ RODIČE

Setkání se uskuteční v sobotu 6. 3. 1999 v sále kurie Olomouckého arcibiskupství v 2. patře od 9.30 do 14.00 hod. Na programu jsou přednášky: P. Benedikta Křižana O Carm.: Nebojte se; PhDr. B. Baštec: Krize a co s ní; a také ředitele radia Proglas P. M. Holíka: Lidé kolem nás.

Během setkání bude příležitost k osobnímu setkání s knězem nebo odborníky. Program není zaměřen na seznamování se s novými partnery, ani na řešení tíživých sociálních problémů.

Na setkání lze přijet bez předběžného přihlášení. Zájemci o bližší informace se mohou obrátit přímo na Centrum pro rodinný život, na adresu: Biskupské nám. 2, Olomouc 772 00, nebo telefonní číslo 068/5500250 nebo 5500251.

NAKLADATELSTVÍ ŘÁD, P. ing. K. Dachovský, Sarajevská 13, 120 00 Praha 2 vydalo a zašle:

- 1) P. Karel Dachovský: „Sv. Tomáš More“ – životopis, 59 Kč.
- 2) P. Karel Dachovský: „Miniatury“ – náboženské básně, 50 Kč.
- 3) „Padre Pio – život s utrpením“ ke dni blažehorečení Padre Pia 2. 5. 1999, 11 Kč.
- 4) „Řád“ – časopis pro ochranu nenarozeného života a informace z Církve, které se jinde nedovíte. vychází 3x ročně, cena dobrovolná.

„Když se změní naše srdce, jaký div, že se potom skrze nás začne měnit svět.“

Sv. Ignác z Loyoly

Katolický institut **Miles Jesu** zve všechny mladé dívky na duchovní cvičení konané podle svatého Ignáce.

Témata: **Najít smysl života** (povolání k Lásci); **Poznat sebe sama** (svátost smíření); **Prohloubit přátelství s Ježíšem** (meditace o jeho životě); **Objevit novou cestu života ke štěstí** (Boží plán).

Kdy: od 12. 3. do 14. 3. 1999
Kde: Brno-Židenice, Viniční 69, PSČ 615 00
Písemné přihlášky zasílejte na tuto adresu. Telefon: 05 / 57 17 28

DIES DOMINI – DEN PÁNĚ

PÁTÁ KAPITOLA DIES DIERUM – DEN DNÍ

**Neděle, původní slavnostní den,
který vyjevuje smysl času**

Kristus – Alfa a Omega času

74. „V křesťanství má čas zásadní význam. V jeho dimenzích je svět stvořen, v něm se odvíjejí dějiny spásy, které mají svůj vrchol v „plnosti času“ vtělení a svůj cíl ve slavném příchodu Božího Syna na konci časů. V Ježíši Kristu, vtěleném Slově, se čas stává dimenzí Boha, který je v sobě věčný.“ (Jan Pavel II., Tertio millennio adveniente 10)

Léta Kristovy pozemské existence představují ve světle Nového zákona skutečně střed času. Tento střed vyvrcholil zmrtných vstáním. Protože tak jako je pravda, že od prvního okamžiku početí je v lůně svatě Panny Bůh, který se stal člověkem, je také pravda, že teprve zmrtných vstáním je jeho lidství dokonale prozářené a oslavené a tak plně vyjevuje jeho božskou identitu a slávu. Pavel ve své řeči v synagoze v Antio-

chii v Pisidii velmi výstižně uplatňuje na Kristovo zmrtných vstání slova 2. žalmu: „Ty jsi můj syn, já jsem tě dnes zplodil.“ (verš 7) Právě z tohoto důvodu nám Církev o slavnosti velikonoční noci představuje zmrtných vstalého Krista jako „Začátek a Konec, Alf a Omega“. Tato slova, která kněz pronáší, když na velikonoční svíci vyznačuje letopočet běžného roku, nám oznamují, že „Kristus je Pánem času; je jeho počátkem i jeho naplněním; každý rok, každý den a každý okamžik je objímán jeho vtělením a jeho zmrtných vstáním a tak se ocitá v „plnosti času“. (tamtéž)

75. Jelikož neděle je každodenními Velikonocemi, kdy se nám připomíná a zpřítomňuje den, kdy Kristus vstal z mrtvých, je také dnem, který ukazuje na význam času. Neexistuje žádná příbuznost s kosmickými cykly, v nichž se přírodní náboženství a lidská kultura snaží přizpůsobit čas rytmu, při čemž se snad oddávají mýtu věčného návratu. Křesťanská neděle je něco úplně jiného! Vychází ze zmrtných vstání, dělí časy člověka, měsíce, léta, staletí jako střelka

kompasu, která jimi proniká a směřuje k cíli Kristova návratu. Neděle předjímá konečný den, den paruzie, jak jej ohlašuje v události zmrtných vstání sláva Kristova. Křesťan totiž ví, že nemusí čekat na žádný jiný čas spásy, ale že svět, ať už je jeho časové trvání jakékoliv, už žije v době poslední.

Proto všechno, co se až do konce světa stane, bude jen rozšířením a ozřejmením toho, co se stalo v den, kdy zmučené tělo Ukřižovaného mocí Ducha vstalo z mrtvých a stalo se pro lidstvo zdrojem Ducha. Věřící křesťan proto ví, že nemusí čekat na žádný jiný čas vykoupení, protože svět, ať bude trvat jakkoli dlouho, nachází se už v poslední době. Oslavený Kristus ustavičně vede a spravuje nejen Církev, ale i vesmír a dějiny. Tato síla života cílevědomě vede lidstvo, které „až podnes sténá v porodních bolestech“ (Řím 8,22), ke konečnému vykoupení. O této cestě může mít člověk jen nejasné tušení; křesťané mají k tomu šifrovací klíč spojený s jistotou, a svěcení neděle je výmluvným důkazem, k jehož podávání jsou povoláni, aby časy člověka byly stále nesený nadějí.

Pokračování příště

Liturgická čtení

Neděle 7. 3. – 3. neděle postní

1. čt.: Ex 17,3–7

Ž 95(94),1–2.6–7b.7c–9

Odp.: 7c–8a

2. čt.: Řím 5,1–2.5–8

Ev.: Jan 4,5–42

Pondělí 8. 3. – připomínka sv. Jana z Boha

1. čt.: 2 Král 5,1–15a

Ž 42(41),2.3; 43(42),3.4

Odp.: srv. 42(41),3

Ev.: Lk 4,24–30

Úterý 9. 3. – připomínka sv. Františky Římské

1. čt.: Dan 3,25.34–43

Ž 25(24),4–5ab.6+7bc.8–9

Odp.: 6a

Ev.: Mt 18,21–35

Středa 10. 3. – připomínka sv. Jana Ogilvie

1. čt.: Dt 4,1.5–9

Ž 147,12–13.15–16.19–20

Odp.: 12a

Ev.: Mt 5,17–19

Čtvrtek 11. 3. – ferie

1. čt.: Jer 7,23–28

Ž 95(94),1–2.6–7.8–9

Odp.: 7c–8a

Ev.: Lk 11,14–23

Pátek 12. 3. – ferie

1. čt.: Oz 14,2–10

Ž 81(80),6c–8a.8bc–9.10–11ab.14+17

Odp.: srv. 11.9a

Ev.: Mk 12,28b–34

Sobota 13. 3. – ferie

1. čt.: Oz 6,1–6

Ž 51(50),3–4.18–19.20–21ab

Odp.: Oz 6,6

Ev.: Lk 18,9–14

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
	7.3.	8.3.	9.3.	10.3.	11.3.	12.3.	13.3.
Antifona	270	270	270	270	270	270	270
Žalm	783	783	783	783	783	783	783

Ranní chvály:

Hymnus	270	271	272	271	272	271	272
Antifony	338	1046	1062	1076	1092	1107	1123
Žalmy	1030	1046	1062	1076	1093	1108	1124
Kr. čtení a zpěv	338	342	345	348	352	355	359
Antifona k Zach. kantiku	338	342	345	349	352	356	359
Prosby	338	342	346	349	352	356	359
Záv. modlitba	339	343	346	349	353	356	360

Modlitba během dne:

Hymnus	273	273	273	273	273	273	273
Antifony	273	273	273	273	273	273	273
Žalmy	1035	1051	1067	1081	1097	1113	1128
Krátké čtení	339	343	346	350	353	356	360
Záv. modlitba	339	343	346	349	353	356	360

Nešpory:

SO

Hymnus	268	268	268	269	268	269	268	268
Antifony	336	340	1056	1071	1086	1102	1118	361
Žalmy	1025	1040	1057	1072	1087	1102	1118	1133
Kr. čtení a zpěv	336	341	344	347	351	354	357	361
Ant. ke kant. P. M.	337	341	344	347	351	354	358	362
Prosby	337	341	344	348	351	355	358	362
Záv. modlitba	339	339	343	346	349	353	356	364
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260	1238

Představujeme

vám...

Uvedené knihy si můžete objednat na adrese:

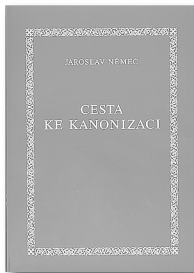
Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1

Prof. ThDr. Jaroslav Němec CESTA KE KANONIZACI

Co požaduje církev pro cestu ke svatosti?

Charakteristiku heroických ctností, podrobné a praktické pojednání o cestě k beatifikaci a abecední seznam světců kanonizovaných ve 20. století obsahuje tato studie, která navazuje na svazky Noví mučedníci a Noví vyznavači.

Brož., 126 stran, cena 60 Kč

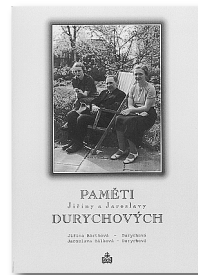

PAMĚTI JIŘINY A JAROSLAVY DURYCHOVÝCH

Publikace zahrnuje vzpomínky dvou dcer známého a oblíbeného spisovatele MUDr. Jaroslava Durycha.

Odkrývají leccos z rodinné intimity. Jsou to hřejivé vzpomínky na domov, na dětství, na rodinu a především na otce.

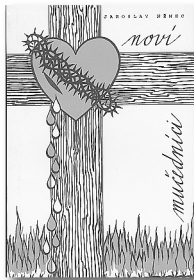
Brož., 92 stran, rodinné fotografie,
cena 128 Kč

Prof. ThDr. Jaroslav Němec NOVÍ MUČEDNÍCI

Pohled na život mučedníků, prohlášených za blahoslavené a svaté v poslední době, může být nejen zajímavý, nýbrž i poučný a posilující.

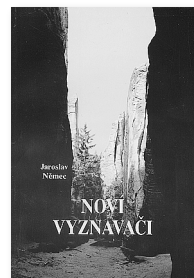
Brož., 100 stran, obraz, příloha,
cena 22 Kč

Prof. ThDr. Jaroslav Němec NOVÍ VYZNAVAČI

Nechme se povzbudit i inspirovat životy nových dvaceti blahoslavených a svatých vyznavačů, kteří patřili k různým vrstvám a žili v rozličných životních poměrech, za svaté či blahoslavené byli prohlášeni Janem Pavlem II. v letech 1990–1991.

Brož., 156 stran, obraz příloha,
cena 33 Kč

**Upozorňujeme na prodejny v Praze,
v nichž můžete zakoupit také tituly vydané
v Matici cyrilometodějské:**

PRODEJNA ARCIDIECÉZNÍ CHARITY
Ječná 2, Praha 2, tel.: 02 / 29 50 29

PRO ECCLESIA CATHOLICA
Ječná ulice č. 4,
ob dva domy vedle prodejny Charity, Praha 2,
tel. 02 / 29 36 89

771 11 Olomouc 1
Dolní nám. 24
EXPEDICE
Matice cyrilometodějská s. r. o.

Odesílatel:

Novinové výtahy

**Pláceno předem
706 035**

SVĚTLO – týdeník Matice cyrilometodějské. Vydává a tiskne Matice cyrilometodějská v Olomouci v nakladatelství Matice cyrilometodějské, s. r. o., Olomouc. Šéfredaktor Josef Vítek. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Nezá- mená to však, že udeřovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1; telefon a fax 068/522 28 03 (e-mail: stula.maticecm@telecom.cz; http://web.telecom.cz/maticecm). Registrace: značka MK ČR 7225. Podávání novinových zásilek povoleno Oblasťní správou pošt v Ostravě č. j. 2363/93-P/1 ze dne 23. 8. 1993. OBJEDNÁVKY VYŘIZUJE ADMINISTRACE TÝDENÍKU. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradnícka 11, 949 01 Nitra, telefon 0042187/41 83 dne 23. 8. 1993. podávání novinových zásilek povoleno SF, s. p. ZSRP Bratislava, č. j. 3335-OPC zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medjugorje aj.), se podřizujeme konečnému usudku církve. Nevyžádané neověřené příspěvky nevracíme.